

MALMÖ HÖGSKOLA
Gymnasieläraryrket –
Säl II:3 / 60p (AUO)
Examensarbete, 10 poäng
HT 2004.

SKILLNADER OCH LIKHETER MELLAN DET SVENSKA OCH NYZEELÄNDSKA SKOLSYSTEMET PÅ FÖRSKOLE- OCH GRUNDSKOLENIVÅ.

Similarities and differences between the Swedish and the New Zealand school systems on a primary and secondary level.

Författare:
Jytte Holmqvist

Handledare:
Per-Anders Borius

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Abstract	s. 3
1.1 Förord.	s. 4
2. Inledning.	s. 5
3. Metod.	s. 5
4. Syfte.	s. 5
5.1 Förskolan i Sverige.	s. 6
5.2. Förskolan i Nya Zeeland (<i>primary school</i>).	s. 6
5.3. Svenska pedagogers tankar kring förskolan i Nya Zeeland.		s. 8
6.1. Grundskolan i Sverige.	s. 10
6.2. Grundskolan i Nya Zeeland: <i>secondary school</i>.	s. 12
6.3. Likheter och skillnader mellan Sverige och Nya Zeeland.		s. 17
7.1 Enkätundersökning: svenska och nyzeeländska elevers svar på frågor om skolsystemet i respektive land.	s. 18
7.2. Den svenska enkäten	s. 18
7.3. Den nyzeeländska enkäten.	s. 28
7.4. En sammanfattande bedömning av svaren i de svenska enkäterna.		s. 34
7.5. En sammanfattande bedömning av svaren i de nyzeeländska enkäterna.	s. 34
7.6. Ett antal exempel på hur de svenska elevernas svar ser ut.		s. 35
7.7. Ett antal exempel på hur de nyzeeländska elevernas svar ser ut.		s. 39
7.8. En generell jämförelse mellan de nyzeeländska och de svenska elevernas uppfattningar	s. 42
8. Sammanfattning.	s. 42
9. Slutsats.	s. 44
10. Källförteckning.	s. 46

1. Abstract.

The purpose of this dissertation is to stress similarities and differences between the Swedish and the New Zealand school systems on primary and secondary levels. I also seek to find proof that back up my theory that the teaching methods at New Zealand primary schools may be a source of inspiration also at Swedish primary schools. The above goals are achieved by comparing the two school systems with the aid of educational documents such as books and brochures published by Skolverket (Sweden) and the New Zealand Ministry of Education, respectively. In addition to this I have studied several articles where Swedish pedagogues express views favourable to the New Zealand primary school system. On secondary level I have asked Swedish and New Zealand students to complete questionnaires regarding issues such as the grading system, what subjects they study and how they look upon foreign language studies, the use (and, in the Swedish case, non usage) of school uniform, girls' and boys' schools, the age when students commence school, etc. It is my intention that the questions posed in the introduction of my essay will be answered in the final conclusion towards the end of the document.

Sammanfattning.

Detta examensarbete syftar till att påvisa likheter och skillnader mellan det svenska och det nyzeeländska skolsystemet på förskole- och grundskolenivå. Jag söker även finna fakta och information som styrker min åsikt att nyzeeländska undervisningsmetoder på förskolenivå kan vara föredömliga även för lärare på svenska förskolor. För att uppnå dessa mål har jag studerat de två skolsystemen och jämfört olika skoldokument i de båda länderna, såsom böcker och broschyrer utgivna av svenska Skolverket respektive det nyzeeländska Ministry of Education. Jag har även studerat diverse artiklar där svenska pedagoger uttalar sig positivt om förskolan på Nya Zeeland, framför allt. På grundskolenivå har jag bitt svenska och nyzeeländska elever fylla i enkäter med frågor om skolsystemet i respektive land, vilka ämnen de läser och hur de ställer sig till studier i moderna språk, bruket (och, i Sveriges fall, icke bruket) av skoluniform, flick- och pojkskolor, ålder då man börjar skolan, etc. Det är min avsikt att de frågor jag ställer i början av uppsatsen skall ha besvarats i slutet av denna.

Fyra sökord för katalogisering:

- Sverige
- Nya Zeeland
- Skolsystem
- Jämförelse

1.1 Förord.

Jag vill tacka Rochelle Gebbie, högstadielärare i tyska och spanska på Rosehill College i Auckland, Nya Zeeland, för hennes medverkan i denna undersökning (som består i att hon delat ut de engelska frågeformulären till sina elever, samlat in dem och skickat dem till Sverige.).

2. Inledning.

I följande studie jämförs den nyzeeländska skolan med den svenska skolan. Uppsatsen påvisar hur de båda skolsystemen skiljer sig åt, och söker finna gemensamma nämnare systemen emellan. Inledningsvis studeras de olika ländernas skolsystem på förskolenivå, varefter skillnader och likheter på högstadienivå presenteras. Uppsatsen kommer att ta upp diverse aspekter inom framför allt den nyzeeländska skolan som svenska elever har fått diskutera, som bruket av skoluniform, ålder då barn börjar skolan, uppdelning i flick- och pojkskolor, etc. En diskussion kring betygssystemen i de båda länderna kommer också att utgöra en viktig del av uppsatsen, där fokus ligger på högstadieskolor, eller *secondary school* när det gäller den nyzeeländska skolan. Det kan tilläggas att jag har ett personligt intresse av att studera just den nyzeeländska skolan eftersom jag levde på Nya Zeeland i nio år, både som barn och vuxen.

3. Metod.

I denna undersökning har information och inspiration hämtats från diverse olika källor; såväl böcker som broschyrer från Skolverket respektive Ministry of Education. Information har även samlats in från artiklar och skolrelaterade websidor på internet. Dessutom inkluderas i uppsatsen en enkätundersökning med frågor kring betyg, skoluniform, flick- och pojkskolor, språktillval, etc. Målet med denna enkätundersökning är att göra uppsatsen mer levande. Högstadie-elever i Sverige och i Nya Zeeland har under den gångna vårterminens lopp fått hävda sina åsikter kring skolan, och därmed är svaren relativt aktuella. Enkäterna har fyllts i anonymt. Slutligen ägnade jag ett givande studiebesök åt Edendale Primary School (Auckland, Nya Zeeland) under sommaren 2003, då jag intervjuade såväl lärare som rektor och studerade barn under pågående aktiviteter.

4. Syfte.

Syftet med denna uppsats är inte bara att påvisa generella likheter och skillnader det svenska och det nyzeeländska skolsystemet emellan, utan även att söka pröva om den nyzeeländska förskolan i vissa avseenden skulle kunna vara att föredra framför den svenska. Tjänar barnet på att börja skolan tidigare än vid sju års ålder? Kan det generella upplägget inom den nyzeeländska förskolan tjäna som modell för förskolan i Sverige?

På grundskolenivå kan det vara intressant att fråga sig hur elever i de båda länderna ser på språkinläring, dvs. ett annat språk än det egna modersmålet: finns det någon påvisbar skillnad i attityden till främmande språk mellan svenska och nyzeeländska grundskoleelever? Kan särskiljande flick- och pojkskolor ses som något positivt? Hur är attityden till skoluniform bland såväl nyzeeländska som svenska elever?

Dessa frågor kommer att i enkätundersökningar besvaras av intervjuade elever från Nya Zeeland och Sverige. Sammanfattningar och konklusioner återfinns i slutet av uppsatsen.

5.1 Förskolan i Sverige.

I enlighet med Skolverkets förordningar är den "öppna förskolan" en frivillig del av det offentliga skolväsendet, där allmän skolplikt gäller mellan 7 och 16 år, d.v.s. från lågstadienivå t.o.m. årskurs nio på högstadienivå. Detta innebär att förskolan följer de regler och föreskrifter som uppges i Lpo94 ("Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet"). En av anledningarna till att förskolan räknas som en del av det offentliga skolväsendet är att den skall fungera som en naturlig "länk" till lågstadiet (och det obligatoriska skolväsendet). I förskolan får svenska barn möjlighet att på ett mjukt sätt ägna sig åt olika aktiviteter såsom läsning och räkning som sedan återupptas som specifika ämnen på lågstadiet (svenska respektive matematik). Läraren ser till att förskoleinläringen sker på ett lättamt sätt, och även leken blir ett regelbundet inslag i barnens vardag. I en sammanfattande redogörelse för svensk förskoleverksamhet framkommer det att

[d]e pedagogiska principerna i förskolans läroplan bygger på att omsorg och pedagogik hör samman. En god omvårdnad är en förutsättning för utveckling och inlärnin g samtidigt som omvårdnaden i sig har ett pedagogiskt innehåll. Vidare betonas lekens betydelse för barns utveckling och lärande liksom barnens egen aktivitet. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar ¹

Det är svenska kommuners skyldighet att erbjuda kostnadsfri ² förskoleundervisning för sexåriga barn. Dessa behåller sin plats i förskolan fram till dess att de fyller sju år, då de går vidare till lågstadiet. Liksom i den obligatoriska skolan är det även på förskolenivå rektor som bär huvudansvaret för att förskolan fungerar på ett tillfredställande vis.

5.2 Förskolan i Nya Zeeland (*primary school*).

Ämbetsverket som styr skolan i Nya Zeeland är Ministry of Education. Till skillnad från i Sverige där varje skola lyder inte bara under Skolverkets nationellt övergripande mål och kriterier, utan även varje enskild kommun sätter upp egna regler som står i överensstämmelse med de mer allmänna nationella styrdokument, svarar den nyzeeländska förskolan direkt mot nationellt uppställda kriterier. Även föräldrar ges stort inflytande över barnens skolgång på denna nivå:

All schools must operate under the provisions of the Education Act of 1989. Boards of trustees govern all state and integrated schools in New Zealand. The boards are made up of elected parent and community volunteers, the school principal and a staff representative. Secondary school boards must also have a student representative. [...] Parents and caregivers can be directly involved in the education of their children. They can stand for election to the board of trustees, join the Parent Teacher Association, and help with the activities of the school. Parents and caregivers can expect to receive regular reports on the progress their child is making. ³

I detta sammanhang bör nämnas den *portfolio*, eller dokumentmapp, som nyzeeländska elever bland annat på förskolenivå samlar alla sina bedömda dokument och alster i, och som

¹ Skolverket. *Skolan i Sverige*. Stockholm.

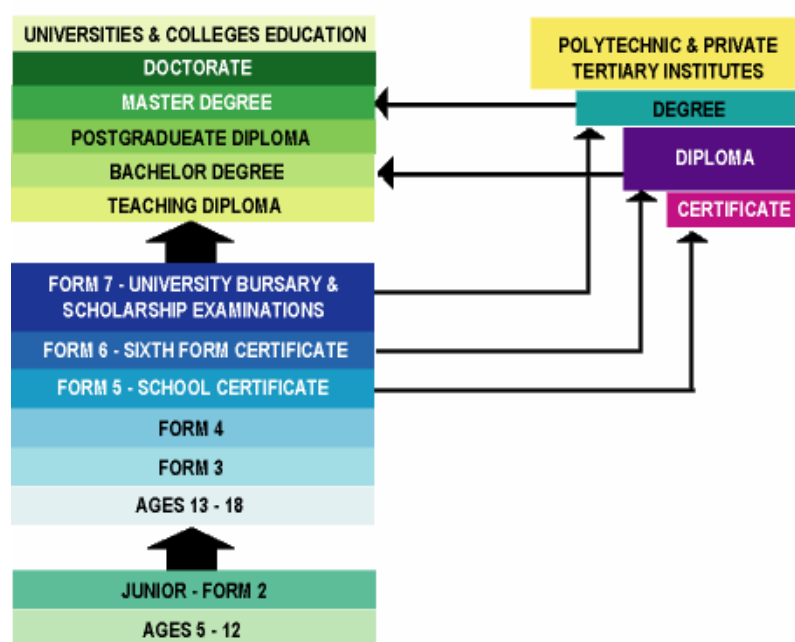
² Förskoleklassen är **avgiftsfri** för sexåringar till den del verksamheten inte överstiger 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året. URL <http://utvag.skolverket.se/forsklla.htm>

³ Ministry of Education (2001). *Schooling in New Zealand: A guide*. Wellington: Crown, 23- 24.

föräldrar och andra närstående får tillgång till vid varje termins slut. Därmed ges de ett konkret bevis på vad deras barn har presterat under terminens lopp, och hur de ligger till rent kunskapsmässigt.

Obligatorisk skolgång i Nya Zeeland delas upp i tre olika nivåer: förskola (*primary school*), mellanstadium (*intermediate school*), och högstadium (*secondary school*). Man delar i Nya Zeeland upp de olika elevgrupperna i enlighet med barnens ålder, och detta redan på förskolenivå. Här åberopas femåringarna som *Year 0*, medan sexåringarna ingår i gruppen som utgör *Year 6*. De elever som studerar på intermediate level ingår i *Year 7* och *8*. Slutligen utgörs *secondary schools* av elever som går i *year 9* t.o.m. *year 13*, och eleverna är under denna period mellan 13 och 16 år gamla. Man skall alltså i allmänhet inte förknippa nivå-indelningen (*Year*) med åldern på eleverna. Om man bortser från förskolenivån påminner detta system om det svenska, där eleverna fr.o.m. lägstadienivå delas in i olika årskurser, från årskurs ett t.o.m. årskurs nio. Nedan följer ett schema över hur strukturen i den nyzeeländska skolan ser ut. I denna tabell påvisas även att man i nyzeeländska pedagogiska termer inte bara talar om *Year* utan även om *Form*, och att elevernas kunskaper på högstadienivå mäts i olika *School Certificates*. De utbildningsnivåer som symboliseras av de tre staplarna till vänster i bilden är: *primary education* (nederst), *secondary education* (mellannivån), och *tertiary education* (den översta nivån).

THE NEW ZEALAND EDUCATION SYSTEM

4

4. Overseas Education Centre (2000). *New Zealand Education System*. [www document].

URL http://www.oecth.com/new%20zealand/New_Zealand_education_system.htm

Nya Zeeland är officiellt ett tvåspråkigt land – man talar engelska och maori, därav "Te Kohanga Reo" i den första tabellen som i tidigare citerat skoldokument publicerat av Ministry of Education förklaras som "early childhood centres where the principle language instruction is Maori" ⁵ För de maoris som väljer att inte sätta sina barn i skolor där den huvudsakliga undervisningen bedrivs på engelska erbjuds som alternativ under hela den obligatoriska skolgången *Kura Kaupapa Maori*, dvs. statliga skolor där undervisningen ges på maori och baseras på maoriernas egen kultur och värderingar. Detta är också det enda som skiljer dessa skolor och andra statliga skolor åt. I övrigt följer *Kura Kaupapa Maori* de nationella kriterierna och kursplanerna.

Under mitt besök på Edendale Primary School i Auckland fäste jag delvis uppmärksamheten på den rent fysiska strukturen i klassrummet. Det var uppenbart att den stora och luftiga lokalen påverkade inte bara eleverna utan även läraren positivt. Väggarna var dekorerade med barnens egna alster som t.ex. färgglada teckningar och figurer i papier-maché, gemensamma berättelser och enskilda dikter, etc. Allt detta kunde fästas på väggarna. Barnen stimulerades av sitt dekorativa klassrum vilket i sin tur främjade deras vidare kunskapsinhämtning och deras kreativa tänkande. För övrigt satt inte eleverna uppradade på stolar utan tilläts med jämna mellanrum sitta direkt på golvet. Läraren samlade den nationellt brokiga skaran elever (nyzeeländare med europeiska rötter, maoris, barn från stilla havsöarna utanför Nya Zeeland; s.k. "pacific islanders", indier, asiatiska elever som kineser, japaner, koreaner, etc.) kring sig i början av varje lektion, då barnen satt i en ring på golvet kring henne. Man sjöng tillsammans och läraren berättade sagor och historier för eleverna som tack vare att de satt så nära läraren hörde allt hon sade och lyssnade uppmärksamt. Läraren delade sedan ut olika uppgifter till eleverna, som ägnade sig åt att rita eller skriva eller åt andra kreativa uppgifter, på egen hand eller gruppvis, i antingen sittande eller halvliggande ställning, allt efter eget behag.

Detta innebär i min åsikt inte att den nyzeeländska undervisningsmetoden är slapphänt utan tvärtom stimulerar den individens egna utveckling. Istället för att koncentrera sig på gruppen som helhet syftar man till att främja den enskilde elevens kunskapsinhämtning och ge eleven inspiration för det han eller hon ägnar sig åt vid en viss tid. Om eleven har lättare att engagera sig i det han eller hon gör sittande på en kudde eller kring ett litet bord tillsammans med några få kamrater, än placerad vid ett långbord med diverse klasskamrater som alla ägnar sig åt samma uppgift, är denna arbetsmetod att föredra. Allt skall främja individuell inspiration, kreativitet och enskilda framsteg. Arbetssättet har förklarats i följande ordalag:

At primary level (Years 1-6 or in some schools Years 1-8) children work in a variety of learning situations. They are usually based in one classroom with one teacher. The classroom may be an open space providing for two or more teachers. They may join with other classes for some activities. In the classroom, group activities help children learn to share and work cooperatively. At other times they will work alone on projects. ⁶

5.3 Svenska pedagogers tankar kring förskolan på Nya Zeeland.

Då en nyzeeländsk förskolelärare vill påkalla arbetande elevers uppmärksamhet sker inte

⁵ Ministry of Education (2001). *Schooling in New Zealand: A guide*. Wellington: Crown, 36.

⁶ Ibid, 17.

detta genom en höjd röst, utan med en klapp med händerna. Detta är tillräckligt för att barnen skall veta vad som fordras av dem vid ett visst tillfälle, d.v.s. att de åter lyssnar på läraren och samlas kring denna/ denne. Det är intressant att se hur just denna metod nu tillämpas av lärare även i Sverige. Ett exempel är Solskenets skola och förskola i Uppsala där Kristina Kristiansson i sin "Kvalitetsredovisning inom skolväsendet i Uppsala kommun 2002" förklarar att

[f]ör att nå målet "alla barn ska uppleva att de har arbetsro" och "en bra inre miljö" har vi beslutat att aldrig tillåta högt prat under arbetspassen. Alla får prata och diskutera, men det skall ovillkorligen ske med låg stämning. Möjligheten att nå målet fullt ut ter sig svårt men det blir bättre och bättre. Vi får inte ge upp, det krävs konsekvens och uthållighet. Alla ska ta det lugnt och arbeta i sin takt. ... Vi har också infört en Nya Zeeländsk metod för att genast få elevernas uppmärksamhet, vi klappar tre gånger i händerna och eleverna svarar på samma sätt som en markering av att de förstått att någon vill något. Mycket effektivt! ⁷

I dokumentet framkommer att Solskenets förskola i mångt och mycket arbetar efter ett nyzeeländskt undervisningskoncept, och att man även hämtat inspiration från den italienska förskolepedagogiken i Reggio Emilia. Man har t.o.m. införskaffat ett "Nya Zeelandsinspirerat läsinlärningsmaterial (Kiwiböckerna) som [...] utgår från barnens mognad och ger lämpliga utmaningar åt var och en." ⁸

Även på Farstastrandskolan anammats nyzeeländsk förskolepedagogik i undervisningen. Detta gäller såväl färgskala i de olika klassrummen som fokuseringen på individerna och deras framsteg snarare än på klassen som helhet: tron på barnets egna kunskaper och kunnande. Läraren Ellinor Lundsten är positivt inställd till den nyzeeländska synsättet i många avseenden, t.ex. att man "hela tiden uppmuntrar framsteg istället för att koncentrera sig på att korrigera och att peka på fel." ⁹ Hon poängterar även hur viktigt det är att man även på svenska förskolor uppmuntrar ett ödmjukt beteende mellan såväl barnen själva som mellan barn och vuxna. På Farstastrandskolan delas eleverna även in på olika kunskapsnivåer framför allt när det gäller deras läs- och skrivförmåga. Också denna nivåindelning har utformats efter nyzeeländska ideal. Lundsten menar för övrigt att vi i Sverige,

hymlar [...] så mycket om vad barnen kan och inte kan. Men barn är olika duktiga på olika saker. Alla vet att späckhuggarna läser bäst i vår klass och att leoparderna nyss börjat. Skulle man bara dela upp i grupper så skulle barnen ändå veta. De tycker inte att det är något konstigt. Det är bra att vara rak med ungarna och hela tiden uppmuntra dem på den nivå de ligger. De vet tydligt vilka mål de själva har satt upp. ¹⁰

Den svenskfödda skolpsykologen och läraren Margit Brew, bosatt i Nya Zeeland sedan 1958 och engagerad i såväl svensk som nyzeeländsk skolpolitik, är kritisk till svensk förskolestruktur men desto mer positiv till nyzeeländsk pedagogik på denna nivå. I en nyzeeländsk intervju menar hon att

Swedish primary schools have long been work-oriented places where students are set formal tasks and tested on their ability to assimilate. It is a country where children rarely begin primary school until the age of seven and it is an educational system that has historically been categorised by a highly regimented,

⁷ Solskenets skola och förskola (2002). *Kvalitetsredovisning inom skolväsendet I Uppsala kommun 2002*, s. 3.

⁸ *Ibid.*, 6.

⁹ Jällhage, Jenita (2002, 11 februari). Inlärning utan pekpin nar. *Dagens Nyheter*, s.6.

¹⁰ *Ibid.*

competitive classroom environment. Early life was divided in two phases. [...] Before seven, you played. After seven, you worked – and you worked very hard. That contrasts dramatically with what goes on inside the average Kiwi classroom [...] where students are typically invited into a playful dialogue with teachers and allowed a great latitude in how they progress but with remediation quickly available when problems (such as difficulty in reading) present themselves. ¹¹

Enligt Brew leder ett sådant arbetsklimat till ökad ödmjukhet och respekt såväl elever emellan som när det gäller elevernas attityd gentemot läraren. Denna respekt håller förhoppningsvis i sig även uppåt genom åldrarna varpå såväl elever som lärare trivs bättre med sin dagliga arbetssituation.

Förutom fokuseringen på den enskilda eleven, portfolio -konceptet, nivåindelningen, uppmuntrandet av elevens kreativa tänkande, elevernas frihet vad gäller placering i klassrummet, lärarens mjuka sätt att påkalla uppmärksamhet osv. finns det ytterligare en aspekt på den nyzeeländska skolan som har inspirerat svenska pedagoger och skolmänniskor. Detta är s.k. *Reading Recovery*, som innebär att man kontinuerligt stöttar elever med lässvårigheter i syfte att de skall kunna överbrygga dessa hinder fr.o.m. förskoleåldern. *Reading Recovery* beskrivs enligt nyzeeländska institutet ERO (Education Review Office) som

[a] special teaching programme designed to give help in reading for six year olds with the lowest levels in the school. [...] In good schools the **first wave** reading teaching is successful for most children and special programmes like Reading Recovery are arranged for any children having reading difficulty. All children should continue to be taught the reading and study skills they need throughout their schooling. ¹²

Den tidigare nämnda Farstastrandskolan tillämpar *Reading Recovery* i undervisningen för elever i behov av särskilt stöd, och även Lars -Peter Olsson, rektor för Angelstadskolan i Ljungby kommun, ser detta som mycket positivt. Han förklarar att han

erhöll ett stipendium till Nya Zeeland våren 1997. Eftersom jag är en av Skolverkets resurspersoner för den nya läroplanen, fick jag tidigt veta, att en del av innehållet har sitt ursprung i Nya Zeelands "Curriculum". Efter att ha läst *Inlärningsrevolutionen* av Gordon Dryden och Jeanette Vos blev jag mer övertygad om att Reading Recovery var ett av de intresseområden jag ville titta närmare på. När jag kom hem från Nya Zeeland informerade jag bl.a. speciallärargruppen i kommunen om den här metoden. ¹³

Resultatet blev mycket lyckat då flera skolor visade intresse för modellen ifråga, en modell som inte bara vunnit gehör i svenska utan även i kanadensiska, australiska, amerikanska och engelska skolor.

6.1 Grundskolan i Sverige.

En annan skolform som är lika intressant att studera som svensk och nyzeeländsk förskola är högstadieskolan i de båda länderna. Det finns diverse gemensamma nämnare länderna

¹¹ Till, Francis (2004, 13 May). Brewing a Swedish Connection. *The National Business Review*, Auckland, New Zealand.

¹² Education Review Office (Te Tari Arotake Matauranga) (2001). *Choosing a School for a Five Year Old*. Wellington, New Zealand: Crown, 21.

¹³ Olsson, Lars-Peter. *Project Reading Recovery: Läsojekt – Modifierad modell av Reading Recovery*

emellan men likaså en del skillnader vad gäller t.ex. ämnen, betyg, etc. I Sverige går barn generellt sett i högstadiet från tretton till sexton års ålder. Matematik, svenska och engelska räknas som obligatoriska kärnämnen. Utöver detta är idrott, SO - och NO ämnen, bild och musik, hemkunskap, och alternativt trä - och metallslöjd eller syslöjd också stående inslag i elevernas schema. Eftersom Sverige är ett förhållandevis litet land och svenska i allmänhet inte är gängbart i andra länder än de nordiska läser eleverna inte bara engelska utan väljer även ett extra europeiskt språk, som antingen räknas som ett B-språk eller ett C-språk (dessa båda termer må ha ändrat namn vid det här laget) beroende på om eleven väljer att läsa ett eller två s.k. moderna språk (f.n. tyska, franska eller spanska). På vissa högstadier erbjuds eleverna även extra idrott, extra musik- eller dramalektioner, etc. Dessa extra lektionstimmar kan på vissa högstadieskolor ingå i skolans s.k. "portaler.", d.v.s. ett profilerande system som utmärker skolan och ger den en viss karaktär.

Vad gäller betyg och bedömning övergav svenska skolan år 1994 t.o.m. 1996¹⁴ det dåvarande femskaliga siffersystemet och övergick till det fortfarande aktuella tregradiga betygssystemet med uppdelning i G (godkänt), VG (väl godkänt), och MVG (mycket väl godkänt) . Även betyget IG (icke godkänt) finns för att markera att eleven inte klarat av en viss kurs. Detta nya system har mottagits både positivt och negativt. De som är kritiskt inställda menar bl.a. att systemet är orättvist eftersom t.ex. slutbetyget G inte påvisar hur högt (eller lågt) på skalan "godkänt" eleven verkligen ligger: handlar det om ett G+ (starkt G) syns inte detta i slutbetyget. Många anser därför att det skulle finnas flera betyg så att läraren med större rättvisa kunde placera in eleven på den nivå som mer specifikt speglar de kunskaper han eller hon besitter. Eleverna ser även en orättvisa i att "kunskapernas 'bytesvärde' prioriteras framför 'bruksvärdet.'" ¹⁵ De

vill ha tydliga svar på vad de skall kunna för att få bra betyg och vad de skall "läsa på till provet". De jämför bedömningen på olika prov och inlämnade uppgifter eller utifrån prestationer i övrigt arbete. De tycker sig då finna att lärare bedömer samma prestation på olika sätt, att det är olika krav mellan lärare i samma ämne eller att det finns skillnader mellan ämnen. Ibland finns också uppfattningen att det är särskilt svårt att få bra betyg i den egna skolan jämfört med andra skolor eller i den egna skolformen jämfört med en annan - i samma ämne/ kurs. ¹⁶

Det är varje lärares uppgift att i så stor utsträckning som möjligt eftersträva att varje elev går ut årskurs 9 med minst ett G i slutbetyg: "Alla elever skall lämna grundskolan med fullständiga betyg och dessutom ges förutsättningar för fortsatta studier på gymnasieskolans nationella program" heter det i Skolverkets lägesbedömning 2002. Om eleven till synes inte har kapacitet att uppnå ett G måste således ett åtgärdsprogram och särskilda studieplaner upprättas i hopp om att eleven så småningom kan prestera G-mässiga arbeten och därmed uppnå godkänt även i slutbetyg. Den ovan citerade skriften påpekar att

[d]e elever som efter nio år på grundskolan inte nått upp till alla mål framhåller brister på förtroendefulla personliga relationer till lärare och andra vuxna i skolan som en viktig förklaring; de känner sig inte sedda.

¹⁴ Det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet [...] infördes i grundskolan fr.o.m. läsåret 1995/ 96 och för de elever som började gymnasieskolan 1994 (ur Nationella kvalitetsgranskningar 2000: Betygsättningen. Skolverket, 2000), 13.

¹⁵ Särtryck ur Skolverkets rapport nr 190 (2000). *Nationella kvalitetsgranskningar 2000: Betygsättningen*. Örebro: db grafiska, 16.

¹⁶ Ibid.

Föräldrar framhåller svårigheten att få kontakt med barnens lärare. Förvaltningschefer, rektorer och lärare förklarar skolans bristande måluppfyllelse med faktorer på individnivå; familjers sociala problem, elevers inlärnings svårigheter, föräldrars låga utbildningsnivå, utländsk bakgrund samt elevers bristande motivation.¹⁷

För övrigt ges på svensk grundskola ej längre betyg i ordning och uppförande, något som jag anser vara beklagligt. Enligt min åsikt är det emellertid oundvikligt att läraren påverkas av varje elevs förhållningssätt: om han eller hon visat respekt, hänsyn och ett vänligt bemötande under lektionstid och dessutom presterat relativt bra i ämnet är det inte särskilt förvånande om läraren i en antingen -eller-situation hellre väljer att sätta ett högre betyg på eleven än ett lägre. Med andra ord spelar, som jag ser det, ordning och uppförande fortfarande stor roll även under betygssättningen.

När det gäller språk är svenska elever i allmänhet duktiga på engelska och presterar även bra i det egna modersmålet (med detta åsyftas svenska, inte invandarelevs ursprungliga modersmål). Redan i tidig skolålder börjar eleverna i Sverige läsa engelska och, till skillnad från vad som är fallet i exempelvis Tyskland, Frankrike, Italien och Spanien, främjas även den passiva språkinläringen av att engelskspråkiga program är textade snarare än dubbade då de visas på svensk television. Vad gäller moderna språk är det intressant att se att svenska elever i allmänhet är positivt inställda till att studera ett andra eller tredje utländskt språk, och inser hur viktigt det är att kunna fler språk än engelska för att klara sig framför allt i Europa. I svenska skolan idag är spanska ett alltmer populärt språktillval. Redan i årskurs 6, dvs. i tolvårsåldern, kan svenska elever läsa detta språk, och det är påtagligt fler elever som väljer spanska än franska eller tyska, som en gång i tiden var så populärt (framför allt då dagens sextioåringar gick i realskolan).

I svenska skolan slår man ett slag för "det livslånga lärandet" och i dokumentet *Kursplaner och betygskriterier för grundskolan 2000*, lyder det som följer:

Utbildningen i moderna språk syftar till att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Att kunna använda flera språk är betydelsefullt för internationella kontakter, för en alltmer internationaliserad arbetsmarknad och för att kunna ta del av den snabba utvecklingen som sker genom informations- och kommunikationsteknik samt för framtida studier. Språkkunskaper behövs vid studier, vid resor i andra länder och för sociala eller yrkesmässiga kontakter av olika slag. Moderna språk är modersmål i vitt skilda kulturer och många av dem officiellt språk i flera länder. Utbildningen i moderna språk har som syfte att vidga perspektivet på omvärlden och olika kulturer. Alla elever behöver beredskap att på egen hand bygga vidare på sina kunskaper efter avslutad skolgång. Ämnet moderna språk syftar därför också till att eleven skall vidmakthålla och utveckla sin lust och förmåga att lära sig språk.¹⁸

6.2 Grundskolan i Nya Zeeland: *secondary school*.

Som påvisats schematiskt i bilden på sidan 3 sträcker sig den nyzeeländska högstadieskolan från tretton till artonårsåldern (*year 9* till och med *year 13*). Nyzeeländska elever kan här väljas mellan en rad olika skolor. Dit hör bl.a. *State schools* (statliga skolor som på förskole- och mellanstadienivå är samskolor, *co-educational*, men som på högstadienivå kan vara antingen

¹⁷ Skolverkets rapport nr. 225. (2003). *Skolverkets lägesbedömning av barnomsorg, skola och vuxenutbildning 2002*. Örebro: db grafiska, 49.

¹⁸ Skolverket (2000). *Grundskolans kursplaner och betygskriterier 2000*. Västra Aros: Graphium, 31.

samskolor eller flick- eller pojkskolor), och det redan omnämnda maori -alternativet *Kura Kaupapa Maori* som är statliga skolor och som är till för elever från lågstadie - t.o.m. högstadienivå. *Special schools* är statliga skolor som riktar sig till elever med behov av särskilt stöd, *Integrated schools* är tidigare privata skolor som nu drivs statligt men som oftast har en särskild inriktning, dvs. drivs i en viss religiös anda, etc. *Designated Character schools* definieras som "state schools that teach the New Zealand Curriculum but have been allowed to develop their own set of aims, purposes and objectives to reflect their own particular values".¹⁹ Vidare finns det *Boarding schools* (dvs. internatskolor som antingen är friskolor eller beroende av statliga pengar) och *The Correspondence School*, en skola som finns till för de elever som p.g.a. långa avstånd inte har möjlighet att ta sig till skolan varje dag utan istället läser på distans. Det kan även handla om elever som bor utomlands, som av medicinska skäl studerar på TCS, eller har särskilda behov. Slutligen finns alternativet *Home-based schooling* för elever vars föräldrar önskar bedriva undervisningen i det egna hemmet. Kravet lyder som följer:

Parents and caregivers need to get approval to do so [dvs. undervisa barnen hemma] from the Ministry of Education and must educate their children to the standard they would receive at a registered school. Homeschooling parents and caregivers are given an annual grant to help with the cost of learning materials and can choose to purchase teaching service from The Correspondence School.²⁰

I Nya Zeeland delas eleverna in i klasser och har olika lärare i så gott som varje ämne. Eleverna följer inte nödvändigtvis sin vanliga klass under hela skoldagens lopp, utan kan ingå i andra elevgrupper när det gäller ämnen som exempelvis moderna språk. Den nyzeeländska läroplanen inkluderar sju s.k. "learning areas". Nedan följer en översikt över hur den nyzeeländska läroplanen är upplagd:

The seven essential learning areas	Links with language learning
<p>Language and languages</p> <p>The contexts for learning a language are based on the society's literature and texts (which may be oral, written, or visual).</p> <p>Mathematics</p>	<p>Students develop their language-learning skills when they:</p> <ul style="list-style-type: none"> • take opportunities to strengthen and build confidence in their use of the language for a range of situations, purposes, and audiences; • listen, read, create, and respond to a range of texts, including the literature of the language; • observe, learn, and practise oral, written, and visual forms of the language to access and use information; • explore the ideas that dominate the texts of particular places and periods. <p>Links with language learning occur when students:</p>

¹⁹ Ministry of Education (2001). *Schooling in New Zealand: A guide*. Wellington: Crown, 9.

²⁰ op. cit. 10.

Mathematics involves the ability to reason logically, think in abstract ways, and solve problems, by applying mathematical knowledge in realistic contexts that are meaningful.

- explore and experiment with communication through the symbols of the language, gaining confidence and competence in the use of numbers;
- undertake activities and investigations, individually and in groups, developing the skills to approach problems involving mathematics in a variety of contexts;
- connect new mathematical systems and concepts of the language with existing knowledge and experience;
- identify the patterns of the language and recognise and communicate related ideas.

Links with language learning occur when students:

Science

Science emphasises observation, problem solving, and critical thinking. It is a universal discipline through which people make sense of the world in logical and creative ways.

- engage in discussion to gain an understanding of current global issues that impact on the target country;
- explore characteristics of the environment and environmental issues in the target country;
- consider how and why people in the target country conserve and modify their environment;
- investigate the scientific discoveries made in the target country;
- examine the influence of science on the lives of people in the target country;
- access information directly in the language they are learning.

Links with language learning occur when students:

Technology

Technology involves a process of designing, making, and appraising solutions to meet identified needs using a variety of information and materials.

- use information systems to access and organise information in the target language;
- explore the types of technology available, and the way these have influenced the lives of people in countries where the language is used;
- design and explore possible solutions to problems experienced by people living in target countries and communities;
- explore the impact of technology on the preparation of foods from the target culture;
- prepare foods following instructions in the language.

Links with language learning occur when

<p>Social sciences</p> <p>The social sciences examine the social organisation, culture and heritage, geography, history, and economic systems of societies, and explore the values and beliefs of social groups.</p>	<p>students:</p> <ul style="list-style-type: none"> • compare family, social, and governmental structures in their own and target communities; • explore and compare customs and rituals, such as those concerned with birth, death, and coming of age, adult roles and relationships, and gender roles; • identify the passage of time and investigate turning points in the history of the society; • explore the ways in which the people in the society use their resources. <p>Links with language learning occur when students:</p> <ul style="list-style-type: none"> • consider how people in the target country express their national identity through the arts;
<p>The arts</p> <p>Through the arts, students communicate ideas using creative means, and use their imagination to explore different views of the world.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • explore and participate in the music, songs, and dances of the target culture; • examine how artists of the target country have expressed significant events of the past and present; • communicate their own ideas in creative ways, using techniques familiar to the target culture; • consider the cultural significance of different art forms in the target country. <p>Links with language learning occur when students:</p>
<p>Health and physical well-being</p> <p>Students of health and physical education learn to manage themselves, and gain the interpersonal skills necessary for healthy lifestyles and satisfying relationships.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • work together to solve problems and support each others' learning; • develop their sense of self-worth as they understand, express, and communicate ideas in the target language; • explore patterns of living, and compare the health and lifestyle choices of people in different cultures; • communicate and negotiate with others in the target language; • examine and participate in activities that respect the cultural perspectives and customs of students from the target country. 21

I Nya Zeeland bedöms eleverna i enlighet med sina prestationer på prov och inlämningsuppgifter, etc. Utöver det dagliga engagemanget i skolarbetet med allt vad det innebär av olika kunskapsmätningar erbjuds nyzeeländska högstadiel elever även att skriva prov

för olika s.k. *school certificates*. Dessa mäter elevernas kunskaper i diverse olika ämnen. Fram till år 2001 kunde elever på högstadienivå ta en examen som kallades *School Certificate*

[which was] taken by most students at the end of three years of secondary education (Year 11 or 5th Form). Except for part-time students, each candidate's course of study generally includes English, although the student is not required to sit the examination in that subject. A student may enter the examination in up to six subjects and is credited with a grade in each subject. There are five grades: A, B, C, D and E. ²¹

Varken *School Certificate* eller *Sixth Form Certificate*, för elever i *year 12*, existerar längre. På högre nivå finns *Higher School Certificate* som tilldelas elever som har fullföljt fem års heltidsstudier på högstadienivå, fr.o.m. *year 9*. Elever som får detta intyg måste ha läst minst tre ämnen på en nivå som ligger högre än *Sixth Form Certificate*. Det är värt att poängtera att detta intyg enbart är ett bevis på att eleven haft kapacitet att fullfölja fem års studier på den nivå som beskrivits ovan. Det handlar alltså inte om någon exakt kunskapsgradering; inga extra betyg ges då eleven tilldelas *High School Certificate*. I år (2004) ersattes *High School Certificate* med *National Certificate of Educational Achievement* (NCEA) som följer de kriterier som fastställts av *National Qualifications Framework* (NQF),

A new structure for senior secondary, industry and tertiary education, using nationally agreed unit standards to award credit towards National Certificates, National Diplomas or Degrees. ²²

Vad gäller extra språktillval kan elever i Nya Zeeland välja att läsa ett utländskt språk. Då engelska redan är elevernas modersmål är deras första utländska språk antingen tyska, franska eller spanska, som de läser från tolvårsåldern och uppåt. De svenska slagorden "det livslånga lärandet" återkommer i det nyzeeländska tänkesättet, där man t.ex. vad gäller ämnet spanska på högstadiet slår ett slag för "learning as a life-long process." I ett nyzeeländskt skoldokument vad just moderna språk (men även lärandet i allmänhet) beträffar låter det så här:

The attitudes and values of the NZ curriculum framework will be reflected in the Spanish language classroom. As part of the school curriculum, the Spanish curriculum will help students to develop and clarify their own values and beliefs, and to respect and be sensitive to the values of people who hold values and attitudes which differ from their own. As they compare their own values and attitudes to those of the Spanish-speaking people they are learning about, students will be able to examine the contexts and implications of their own values, and the values that support our current social structures. Personal as well as collective attitudes will be explored, which will help individual students to develop positive attitudes towards learning as a life-long process. ²³

6.3 Likheter och skillnader mellan högstadieskolan i Sverige och i Nya Zeeland.

²¹ Ministry of Education (2001). *Schooling in New Zealand: A guide*. Wellington: Crown, 21.

²² Op cit. 35.

²³ Ministry of Education (1995). *Spanish in the New Zealand Curriculum*. [www document]. URL

http://www.minedu.govt.nz/web/downloadable/dl3550_v1/spanish.pdf

Fyra likheter mellan svensk och nyzeeländsk högstadieskola:

- Som påvisat i föregående avsnitt understryker man i såväl i Sverige som i Nya Zeeland vikten av att lära sig andra språk utöver det egna modersmålet. Att behärska ett annat europeiskt språk (som franska, spanska och tyska) innebär att man lättare kan etablera och bibehålla utländska kontakter på ett såväl personligt som yrkesmässigt plan. Man betonar i både nyzeeländska och svenska skoldokument hur viktigt det är att hålla språket levande livet ut. Det handlar således om ett livslångt lärande eller "a life-long learning process".
- I både Nya Zeeland och Sverige kan eleverna välja att studera ett främmande språk fr.o.m tolv års ålder.
- Såväl svenska som nyzeeländska högstadieelever är uppdelade i klasser och har i allmänhet olika lärare i varje ämne.
- De sju "learning areas" som redogörs för i den nyzeeländska läroplanen stämmer i mångt och mycket överens med de ämnen som svenska högstadieelever läser (som exempelvis språk, matematik, NO- och SO-ämnen, bild, musik och idrott).

Tre skillnader mellan svensk och nyzeeländsk högstadieskola:

- Terminsupplägget skiljer sig påtagligt de båda länderna emellan. I Sverige består läsåret av en höst- och en vårtermin, med ett längre sommarlov och ett något kortare jullov mellan de båda terminerna. I Nya Zeeland består läsåret av fyra terminer: *Term 1* sträcker sig från slutet av januari till början av april, *term 2* pågår från slutet av april till slutet av juni. *Term 3* pågår från mitten av juli till slutet av september medan slutligen *term 4* spänner från mitten av oktober till början av december, då skolan åter tar ledigt för jullov (en period då det är begynnande sommar i Nya Zeeland).
- Nyzeeländska barn har möjlighet att gå på antingen flick- eller pojkskola om de så önskar. Flick- och pojkskolor har funnits även i Sverige, men är ej längre aktuella i dagens svenska skola.²⁴
- Nyzeeländska skolbarn bär generellt sett skoluniform, en företeelse som redogörs för i nyzeeländska skoldokument.²⁵ I Sverige är skoluniform inte ett måste, men kan förekomma på högre nivåer såsom internatskolor (detta är t.ex. fallet på Grennaskolan Riksinternat i Gränna där eleverna bl.a. kan köpa en kavaj med skolans emblem på).

7.1 Enkätundersökning: svenska och nyzeeländska elevers svar på frågor om skolsystemet i respektive land.

²⁴ (något som Nicole Kling reflekterar över på följande hemsida:

<http://www.city.vrg.se/rydbergsrabalder/archive/nostalgiska/kultur/jamforelse.htm>.)

²⁵ *Most schools require students to wear a uniform at all times unless the school has an optional uniform policy. School uniforms are sold by most major department stores and some schools also operate their own Uniform Shops and sell both new and second-hand items.* URL <http://www.nz-immigration.co.nz/education/curriculum.html>

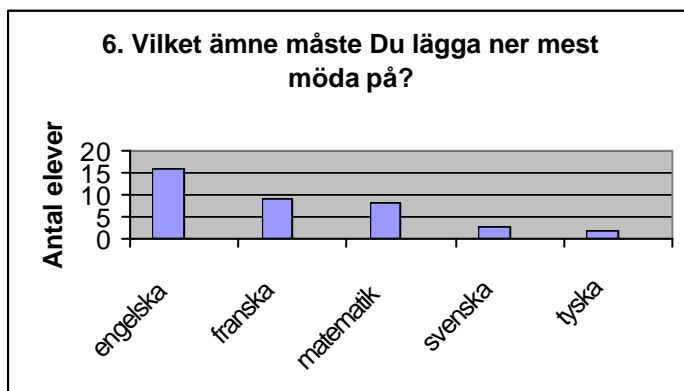
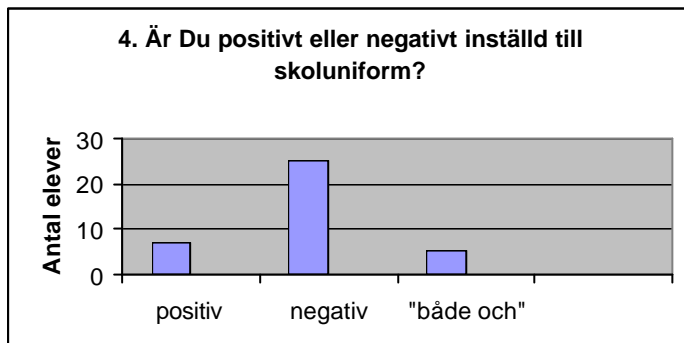
I denna undersökning har sammanlagt 127 högstadieelever i årskurs 6, 7, 8 och 9 på Kunskapsskolan i Ystad reflekterat över och tagit ställning till bifogade tretton frågor. En engelsk version av frågorna (med ett fåtal justeringar) avsedd för nyzeeländska elever inkluderas längre fram i uppsatsen. Syftet med denna enkätundersökning har varit att ta reda på hur eleverna i olika årskurser samt länder - Sverige respektive Nya Zeeland - ställer sig till skolsystemet i det egna landet.

7.2 Den svenska enkäten. Frågorna i den svenska enkäten lyder:

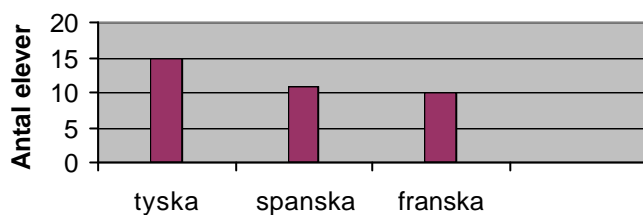
1. Hur många timmar av Din fritid ägnar Du åt skolarbete per vecka?
2. Vilket skolämne tycker Du bäst om?
3. Tycker Du att det svenska betygssystemet (IG / G / VG / MVG) är rättvist? <ul style="list-style-type: none"> • Om ja, varför? • Om nej, hur skulle man kunna ändra betygssystemet till det bättre?
4. Är Du positivt eller negativt inställd till skoluniform? Motivera Ditt svar!
5. Vilket ämne tycker Du är lättast i skolan?
6. Vilket ämne måste Du lägga ner mest möda på?
7. Är det viktigt att lära sig nya språk? Varför?
8. Vilket av följande språk anser Du vara viktigast att lära sig i Europa idag: tyska, franska eller spanska? Varför?
9. Tycker Du att det borde räcka att lära sig bara engelska? Behöver man lära sig fler utländska språk för att kunna kommunicera med människor utanför Sveriges gränser?
10. Är det viktigt att lära sig svenska? Motivera Ditt svar!
11. Skulle Du kunna tänka dig att gå på en pojk- resp. flickskola? Vilka för- eller nackdelar tycker Du att dessa skolor har jämfört med vanliga "blandade" skolor?
12. Är datorn en tillgång i skolarbetet? Motivera Ditt svar!
13. Och slutligen, tycker Du att det är bra att barn i Sverige börjar skolan när de är 7 år gamla? Skulle man kunna börja ännu tidigare än så?

Inledningsvis redogörs för vad eleverna i **årskurs 6** svarade. 38 elever, från två olika klasser, fyllde i enkäterna.

1. Varje elev lade i genomsnitt ner 4.1 timmar extra i veckan på sina studier.
2. De tre kärnämnen svenska, engelska och matematik låg i topp på frågan om vilka elevernas favoritämnen var. På fjärde plats kom ämnet idrott.

8. Vilket av följande språk anser Du vara viktigast att lära sig i Europa idag: tyska, franska eller spanska?

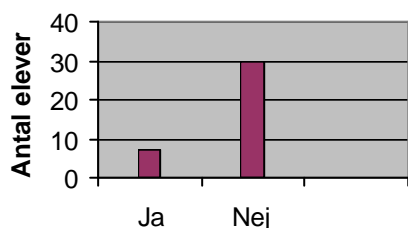
9. Tycker Du att det borde räcka att lära sig bara engelska? Behöver man lära sig fler utländska språk för att klara sig utanför Sveriges gränser?

■ Ja, engelska räcker
□ Nej, andra språk behövs

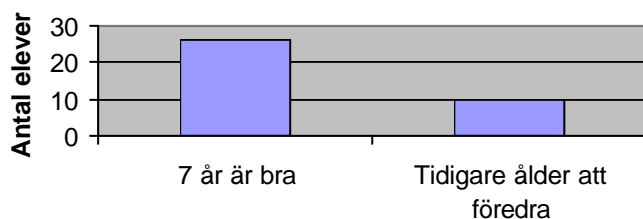
10. Majoriteten av eleverna tyckte att det var viktigt att lära sig svenska.

11. Skulle Du kunna tänka Dig att gå på en flick- eller pojkskola?

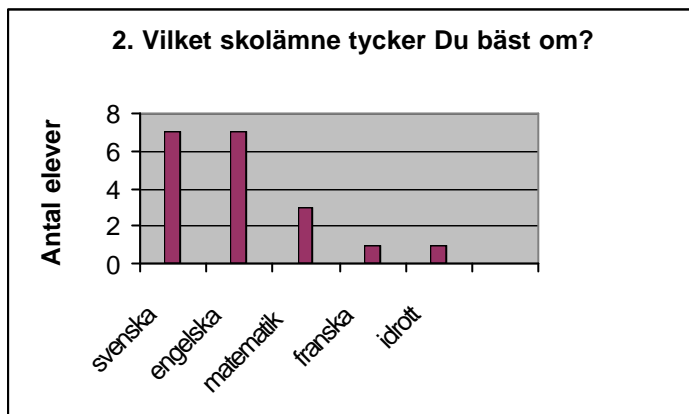
12. Majoriteten av eleverna ansåg datorn vara en tillgång i skolarbetet.

13. Tycker Du att det är bra att barn i Sverige börjar skolan när de är 7 år gamla? Skulle man kunna börja tidigare än så?

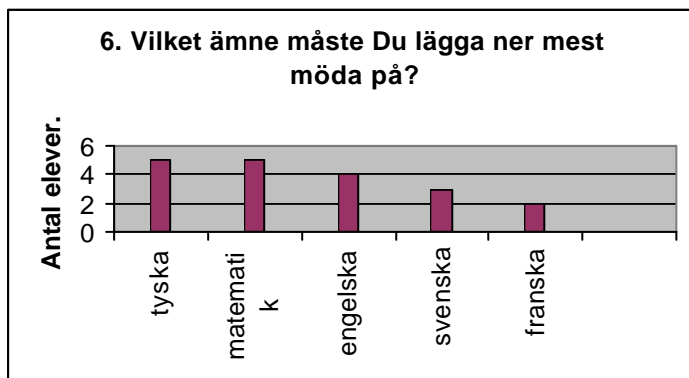
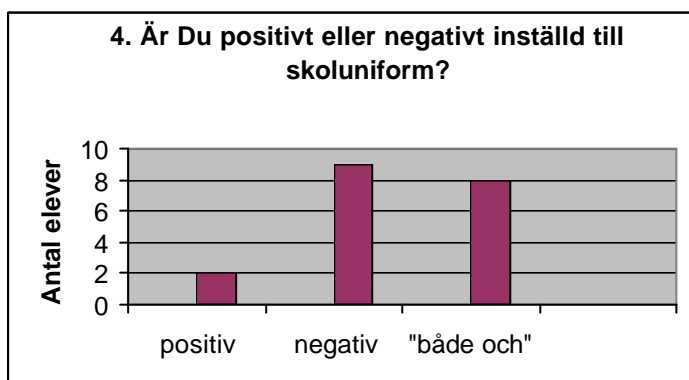

SVAR ÅRSKURS 7. ANTAL TILLFRÅGADE ELEVER: 19.

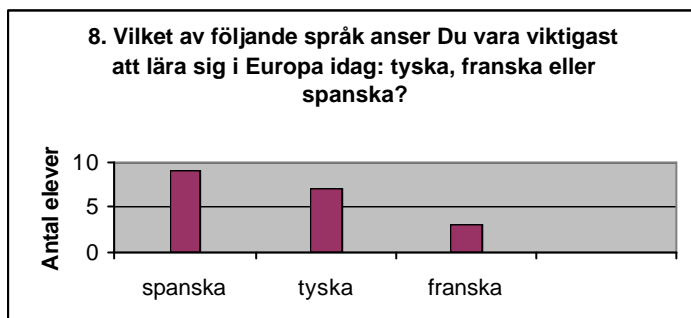
1. Varje elev lade i genomsnitt ner 7 extra timmar i veckan på sina studier.

3. Majoriteten av eleverna ansåg att det svenska skolsystemet är rättvist.

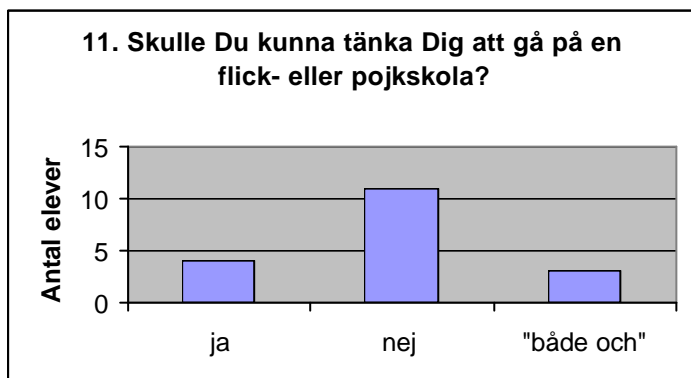

7. På denna fråga ansåg alla 19 elever det vara nödvändigt att lära sig fler utländska språk än bara engelska.

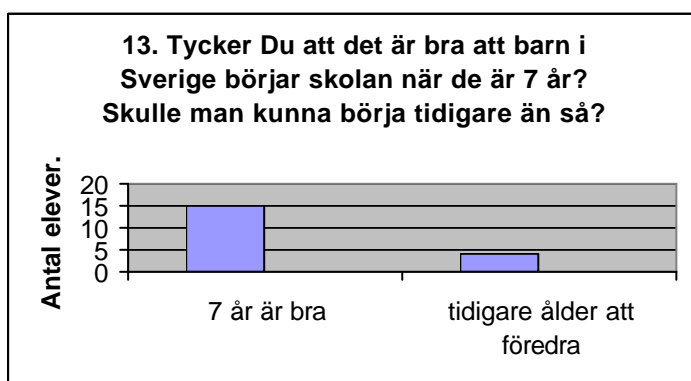

9. Här ansåg majoriteten av eleverna att det är nödvändigt att lära sig fler utländska språk än bara engelska.

10. Majoriteten av eleverna ansåg det vara viktigt att lära sig svenska.

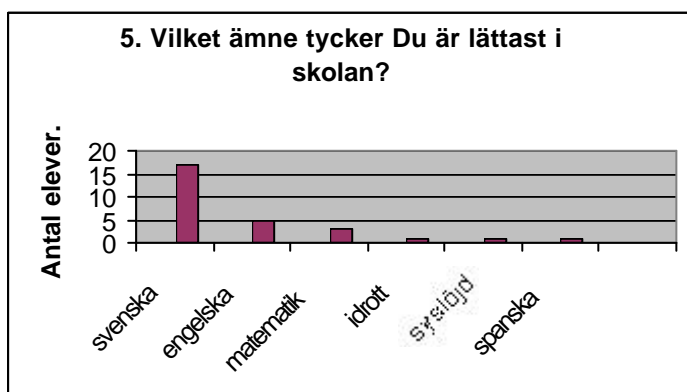
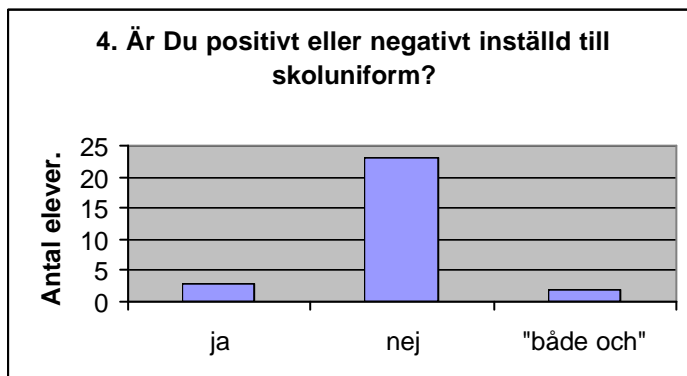
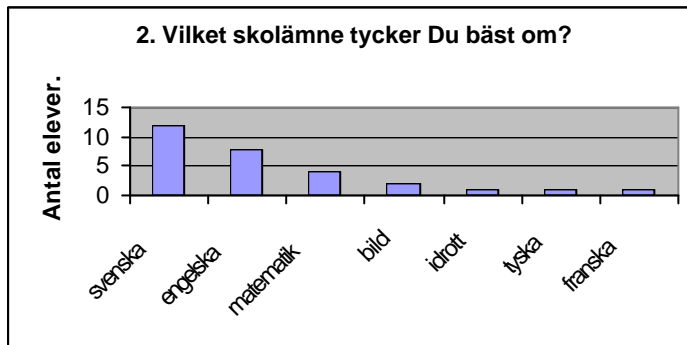

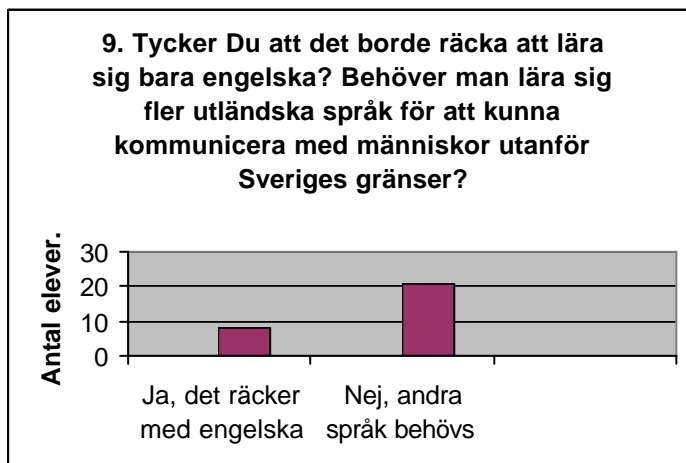
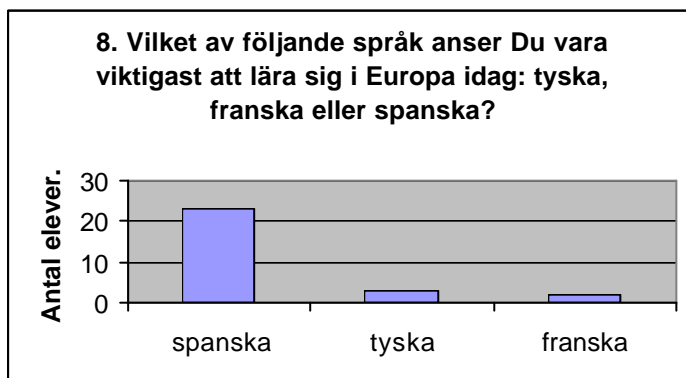
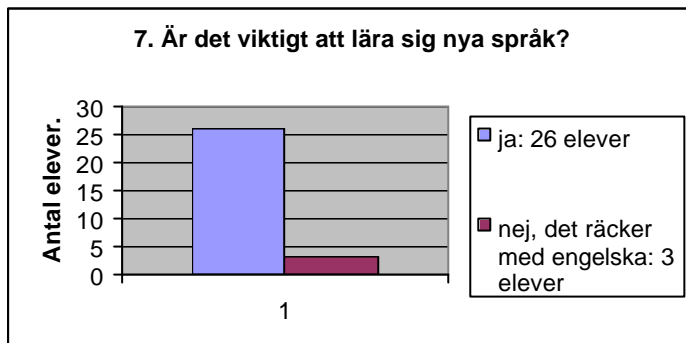
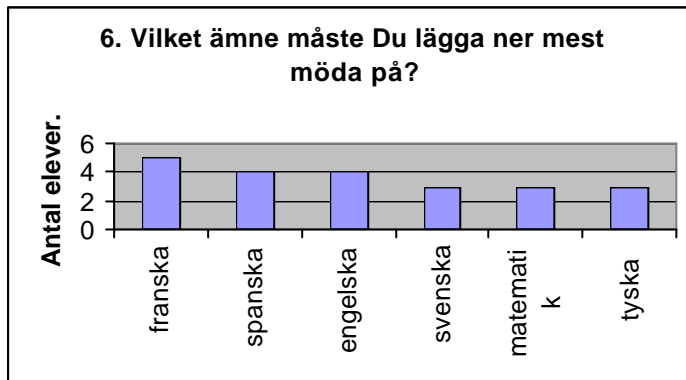
12. Alla elever ansåg att datorn var en tillgång i skolarbetet.

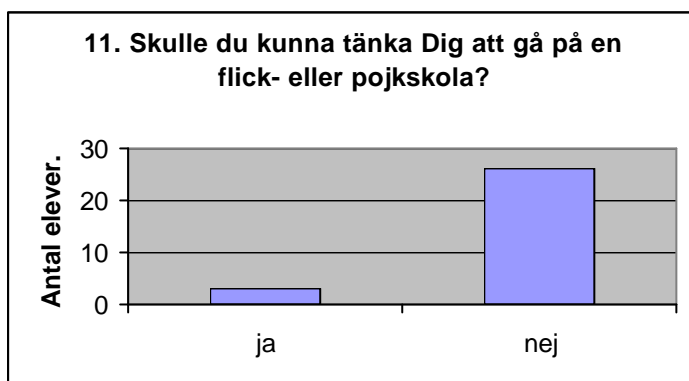
SVAR ÅRSKURS 8. ANTAL TILLFRÅGADE ELEVER: 29.

1. Varje elev lade i genomsnitt ner 3.5 extra timmar på skolarbetet i veckan.

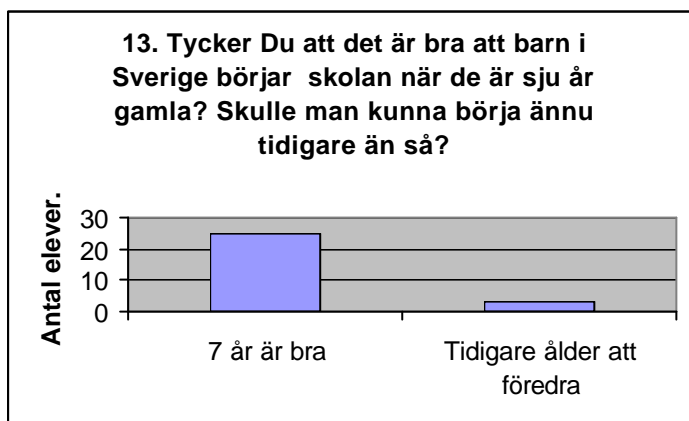

10. Alla elever ansåg det vara viktigt att lära sig svenska.

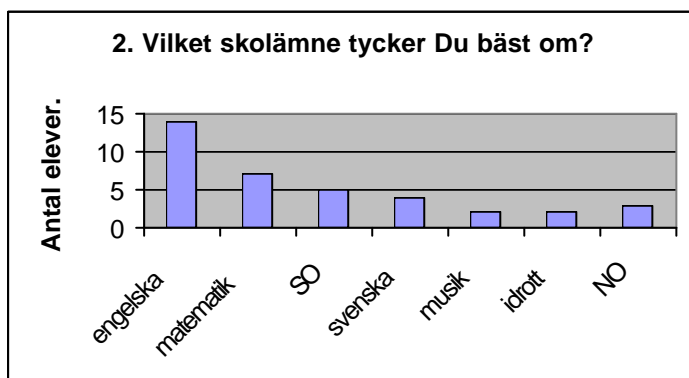

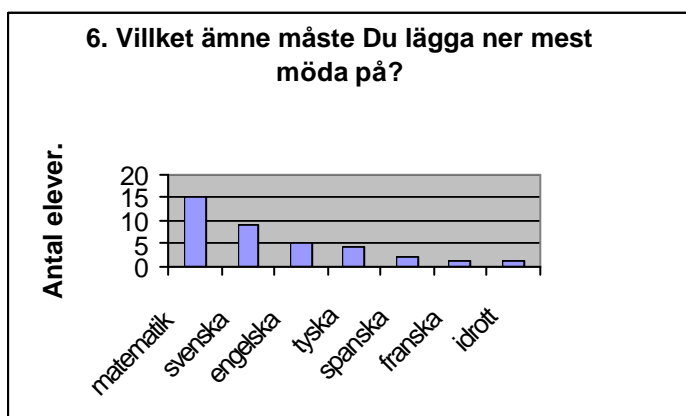
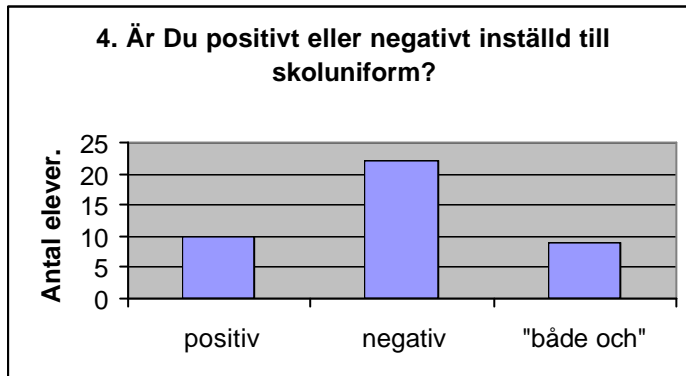
12. Majoriteten av eleverna ansåg datorn vara en tillgång i undervisningen.

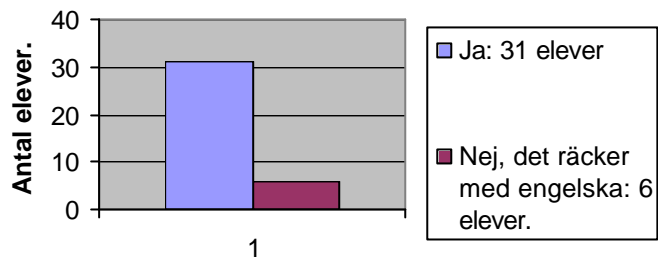
SVAR ÅRSKURS 9: ANTAL TILLFRÅGADE ELEVER: 41

1. Varje elev lade i genomsnitt ner 5 extra timmar på skolarbetet i veckan.

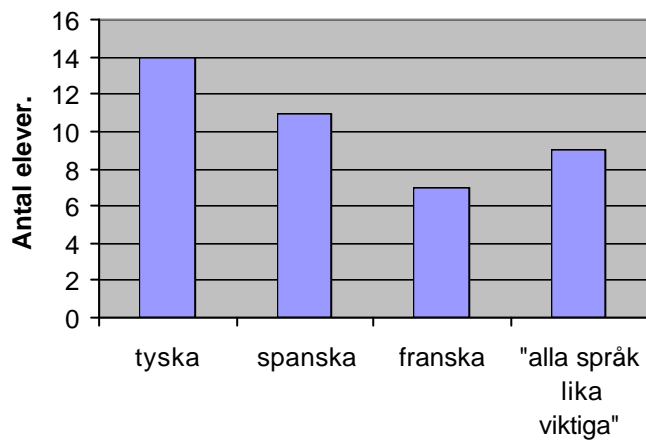

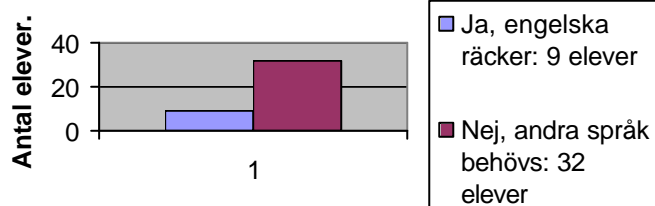
7. Är det viktigt att lära sig nya språk?

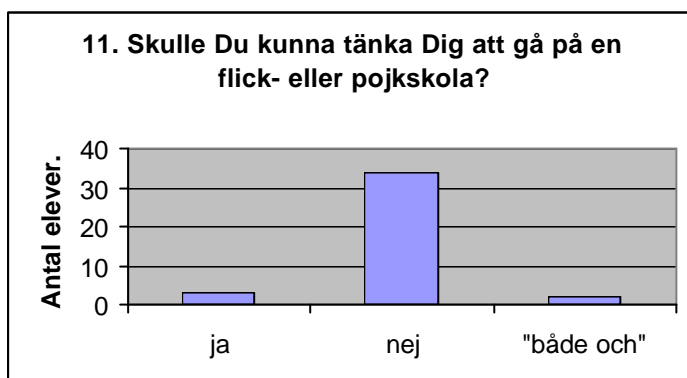
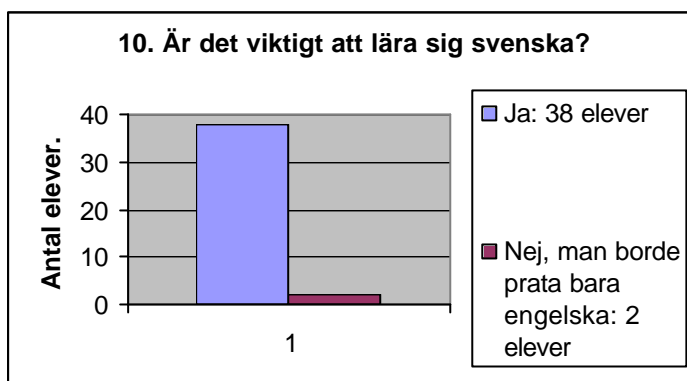

8. Vilket av följande språk anser Du vara viktigast att lära sig i Europa idag: tyska, franska eller spanska?

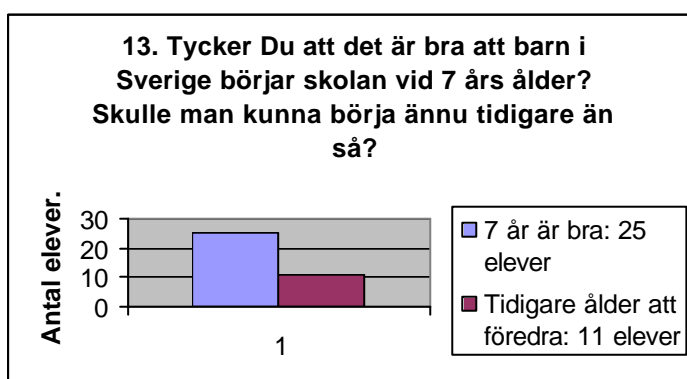

9. Tycker Du att det borde räcka att lära sig bara engelska? Behöver man lära sig fler utländska språk för att klara sig utanför Sveriges gränser?

12. Majoriteten av eleverna ansåg datorn vara en tillgång i skolarbetet.

7.3 Den nyzeeländska enkäten.

På följande sida följer i stort sett samma frågeenkät på engelska, varefter även de nyzeeländska elevernas svar summeras, samt direkta citat ges.

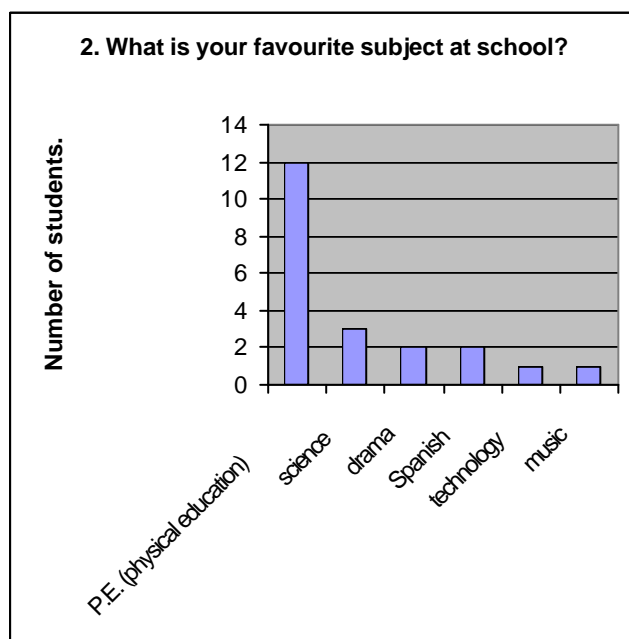
1. How many hours of your spare time do you dedicate to schoolwork a week?
2. What is your favourite subject at school?
3. Do you think the New Zealand grading system is fair? <ul style="list-style-type: none"> • If so, in which way is it fair or just? • If your answer to the question on number 3 is no, in which way do you think one could improve the NZ grading system at secondary schools?
4. Do you have to wear a school uniform? If so, are you ok with it or would you rather be rid of it and be able to wear your own clothes, a different outfit whenever you want to?

5. Which subject do you find easiest at school?
6. Which subject is most difficult for you?
7. Have you chosen to study a foreign language, for example German, Spanish or French? What language in that case, and why did you choose to study that language?
8. Is it important for Kiwi students to learn other languages apart from English? Why? / Why not?
9. Which of the following languages is the most important one to learn today according to you: Spanish, German or French? Why?
10. Have you studied Maori? Is that an important language to study if you are a New Zealander? Is it perhaps even essential that you learn some Maori (study the language and culture) when you live in NZ?
11. Would you be willing to attend a girls'- or a boys' school? Which advantages and disadvantages do these schools have as compared to mixed schools?
12. Is the computer an important aid in your studies or could you do without it? Please motivate your answer!
13. Finally, is five a good age to start school at or would you rather New Zealand children started later on, for example at seven?

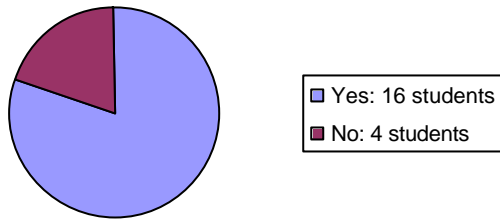
Två nyzeeländska klasser tillfrågades i denna undersökning. I den första klassen gick alla elever i *Year 9* (dvs. *Form 3*) och hela gruppen hade valt spanska som extra språktillval. Eleverna var i allmänhet tretton år gamla. Eleverna i den andra tillfrågade klassen tillhörde *Year 10* (*Form 4*) och var mellan fjorton och femton år gamla (de flesta femton år). Dessa elever hade alla valt tyska som extra språktillval.

Här följer en redogörelse för vad eleverna i *Year 9* svarade. 23 elever i denna årsgrupp deltog i undersökningen:

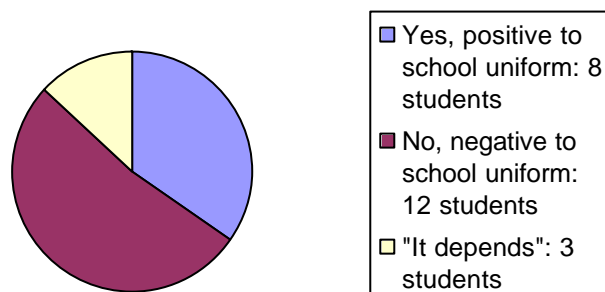
1. Varje elev ägnade i genomsnitt 1.4 timmar i veckan åt skolarbete.

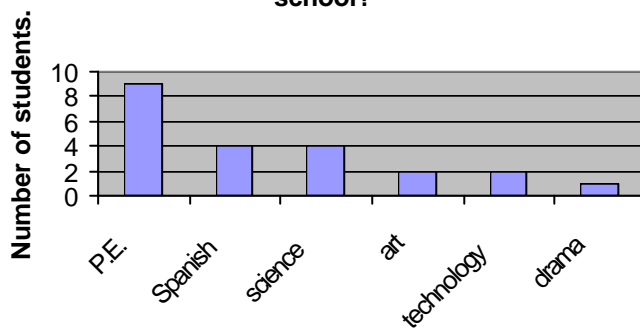
3. Do you think the New Zealand grading system is fair?

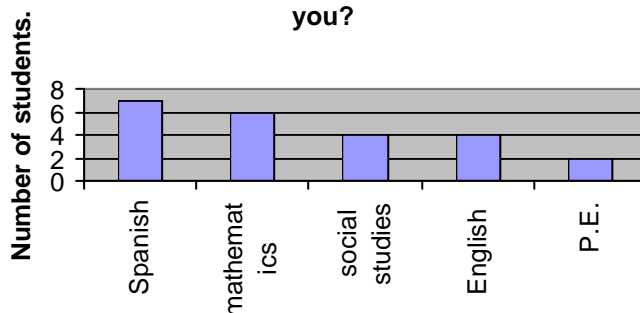
4. Do you have to wear a school uniform? If so, are you ok with it or would you rather be able to wear your own clothes, a different outfit whenever you want to?

5. Which subject do you find easiest at school?

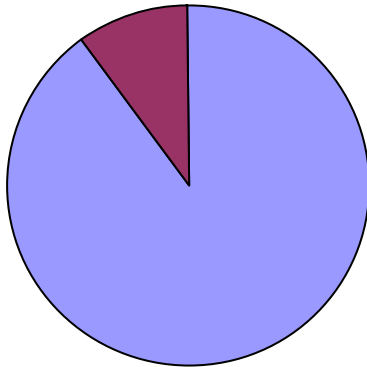

6. Which subject is the most difficult for you?

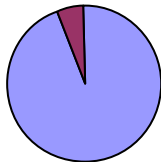
7. Alla elever hade valt att läsa spanska som främmande språk.

8. Is it important for Kiwi students to learn other languages apart from English?

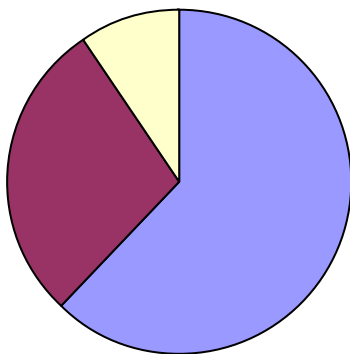
- Yes, it is important to learn other languages apart from English: 18 students
- No, English is enough to get by: 2 students

9. Which of the following languages is the most important to learn today, according to you: Spanish, German or French?

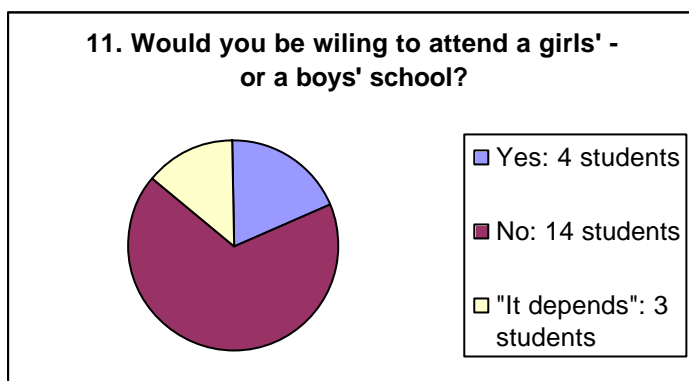

- Spanish: 16 students
- French: 1 student

10. Have you studied Maori? Is that an important language to study if you are a New Zealander?

- Yes, it is important to learn Maori in New Zealand: 13 students
- No, it is not an important language to learn: 6 students
- "It depends": 2 students

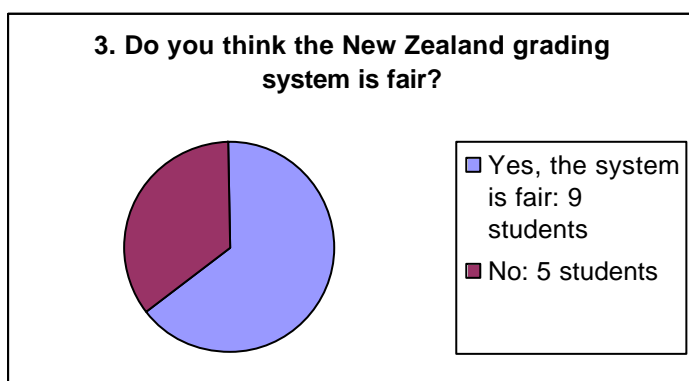
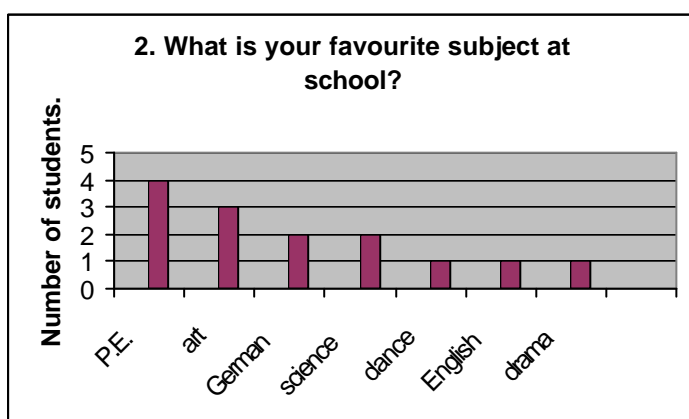

12. Majoriteten av eleverna ansåg datorn vara en tillgång i skolarbetet.

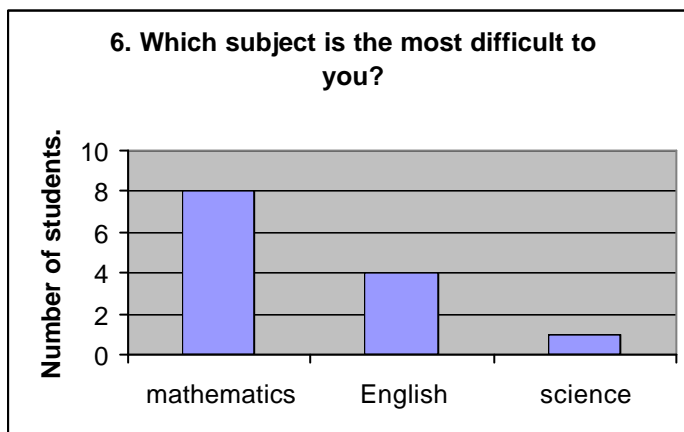
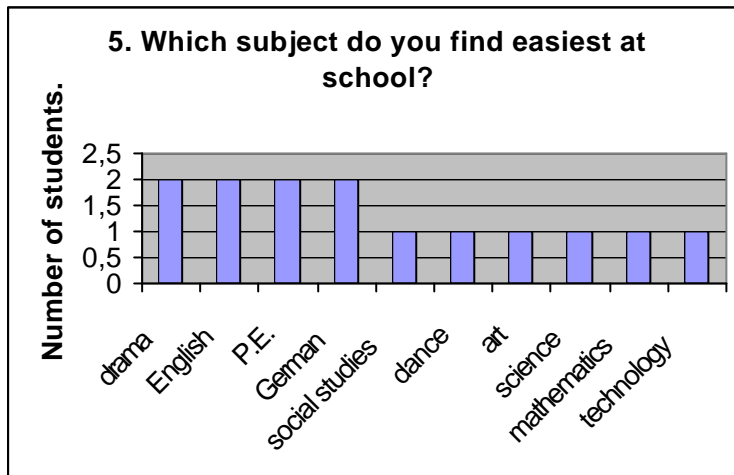
13. Majoriteten av eleverna tyckte att 5 år är en bra ålder att börja skolan.

Så här besvarade eleverna i Year 10 frågorna i samma formulär. 14 elever tillfrågades om sina åsikter:

1. Varje elev ägnade i genomsnitt 5.4 extra timmar i veckan åt skolarbete.

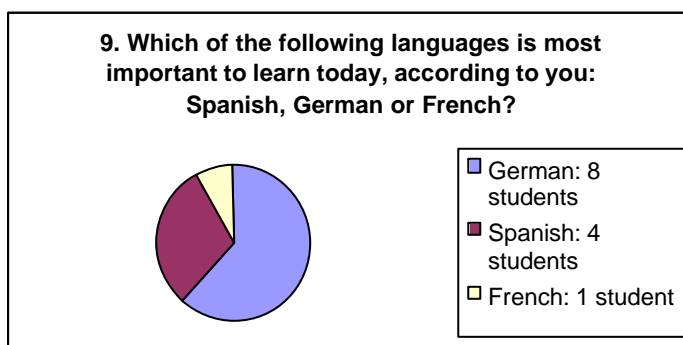

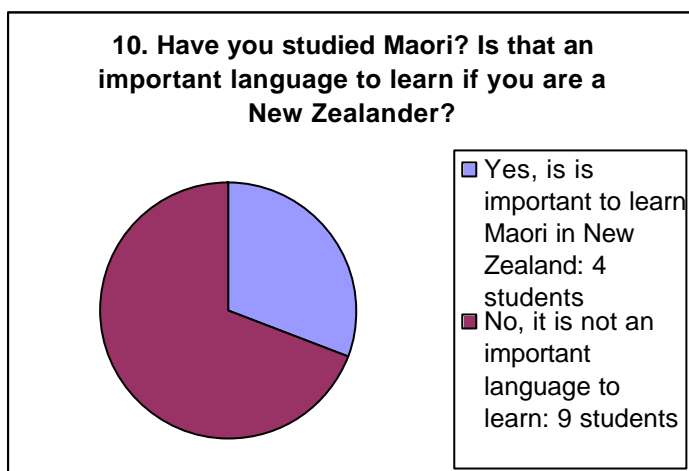
4. Alla elever var positivt inställda till skoluniform.

7. Alla elever hade valt att läsa tyska som främmande språk.

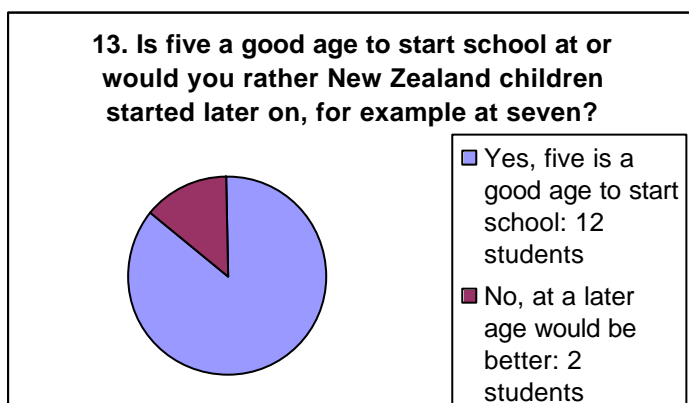
8. Alla eleverna ansåg det vara viktigt att lära sig utländska språk.

11. Majoriteten av eleverna kunde inte tänka sig att gå på en flick- eller pojkskola.

12. Alla fjorton elever ansåg datorn vara en tillgång i skolarbetet.

7.4 En sammanfattande bedömning av svaren i de svenska enkäterna.

Från sammanställningen av de svenska elevernas svar kan man bl.a. konkludera att:

- eleverna generellt sett är positiva till det svenska betygssystemet,
- de flesta är negativa till skoluniform,
- majoriteten av eleverna anser att det är viktigt att behärska moderna språk i dagens Europa (och annorstädes).
- endast ett fåtal av eleverna skulle kunna tänka sig att studera vid en flick- eller pojkskola,
- så gott som alla elever anser datorn vara en tillgång i skolarbetet, samt
- att de flesta eleverna tycker att 7 års ålder är lagom för ett barn att starta sin skolgång.

7.5 En sammanfattande bedömning av svaren i de nyzeeländska enkäterna.

Från de nyzeeländska sammanställningarna kan man bl.a. konkludera att:

- de flesta av de tillfrågade nyzeeländska eleverna tycker att idrott är det roligaste ämnet i skolan.
- eleverna generellt sett tycker att betygssystemet i Nya Zeeland är rättvist.
- många elever är positiva till skoluniform.
- de flesta elever anser det vara viktigt att lära sig främmande språk.
- mycket få elever skulle kunna tänka sig att gå på en flick- eller pojkskola.
- en överväldigande majoritet anser datorn vara en tillgång i undervisningen.
- de allra flesta elever tycker att fem är en bra ålder att börja skolan.

7.6. Ett antal exempel på hur de svenska elevernas svar ser ut.

Det kan vara intressant att studera vissa svar mer ingående, dvs. att se vad eleverna svarade på fråga nummer: 3, 4, 7, 11 samt 13:

FRÅGA NUMMER 3. Tycker Du att det svenska betygssystemet är rättvist?

JA:

- Därför att det är ett enkelt system (elev i åk. 6).
- Jag tycker att det är ett bra betygssystem! Det som jag tycker är det bästa är att det finns betyget VG som är mitt emellan låg och hög. Då behöver man inte vara besviken om man har fått VG för det är ändå högt som lågt (elev i åk. 7).
- Ja för det visar hur smart man är. Jag hade velat ha fler graderingar (elev i åk. 7).
- Jag tycker det är rättvist för att det är kort. Man velar inte så mycket- det finns tre betyg: jobba efter det! (elev i åk. 8).
- Ja jag tycker det är rättvist men det hade varit bra om det fanns fler omdömen (elev i åk. 8).
- Det är enkelt och bra (elev i åk. 9).

NEJ:

- Sätt 1, 2, 3, 4 och 5 istället. Fast alla skulle få 5 (elev i åk. 6).
- Jag tycker att det är bättre med 1, 2, 3, 4, 5 för då får man ett tydligare betyg (elev i åk. 7).
- Jag tycker att det är för stort mellanrum mellan G och VG (elev i åk. 8).
- Dåligt! Tycker det ska vara t.ex. 1-10, lättare att bedöma istället för VG+ (elev i åk. 8).
- Det borde finnas fler graderingar: 1- 6 eller nåt (elev i åk. 8).
- Fler steg, t.ex. 1-10 (elev i åk. 8).
- Nej jag tycker inte att det är rättvist eftersom G är så stort! (elev i åk. 9).
- Nej, det skulle ja varit 1-5 (elev i åk. 9).
- Nej, det borde finnas fler grader (elev i åk. 9).

FRÅGA NUMMER 4: Är Du positivt eller negativt inställd till skoluniform?

POSITIVT INSTÄLLD:

- Jag älskar skoluniform! (elev i åk. 6).
- Positiv, för då kan man inte reta andra för vad de har på sig. (elev i åk. 6).
- Jag tycker det vore jättebra. Man behöver inte ha det på avslutningen o.s.v. (...) (elev i åk. 6).
- Ja, det är fräckt (elev i åk. 7).
- Positivt: min framtid (elev i åk. 8).
- Jag skulle tycka det vore kul att ha det (elev i åk. 8).
- Ja det är kul med nya och speciella saker. Kul när alla har likadant (elev i åk. 8).
- Positivt: 1. snyggt., 2. mindre mobbing (elev i åk. 9).

- Positivt; jag tycker att det hade varit skönt att slippa spendera så mycket tid på att välja kläder var morgon (elev i åk. 9).
- Det är bra för alla ser likadana ut: man ser inte vem som är rik eller fattig (elev i åk. 9).

NEGATIVT INSTÄLLD:

- Jag skulle inte vilja ha skoluniform, för jag tycker att man ska få ha på sig vad man vill i skolan (elev i åk. 6).
- Negativ, töntigt (elev i åk. 6).
- Det är dåligt för man tappar personlighet (elev i åk. 6).
- Nä, för att man skulle ju inte ha sina egna kläder och så är det störigt för om man ska vara med någon så måste man hem först. (elev i åk.6).
- Negativ, jag vill ha min egen stil (elev i åk. 6).
- Nej jag tycker det är lite fjolligt (elev i åk. 7).
- Negativt! På vintern om man är tjej kan det vara kallt med kjol. Och man kan inte ha olika kläder på sig (elev i åk. 7).
- Jag tror inte det skulle vara bra med skoluniform därför att man vill se unik ut och klädstilen speglar ens personlighet (elev i åk. 8).
- Nej, det tar bort elevens fria val (elev i åk. 8).
- Negativ. Man måste kunna "personifiera" sig, vara unik och sig själv. Det blir nog dessutom ganska enformigt att dag ut och dag in ha på sig samma sak (elev i åk. 8).
- ALDRIG, alla personer är olika, därför bestämmer vi själva våra kläder (elev i åk. 8).
- Negativt! Alla ska ha sin egen klädstil. Alla ska vara olika! (elev i åk. 8).
- Negativt! Jag tycker att alla ska få ha sina egna kläder och gå i det man tycker är bekvämt (elev i åk. 8).
- Ingen uniform: personlighet kan då ej uttryckas (elev i åk. 8).
- Negativt. Det blir opersonligt och jag tror knappast mobbingen försvinner (elev i åk. 8)
- Det blir ganska enformigt, och alla elever kommer att bli helt utsatta av andra skolor (elev i åk. 8).
- Negativt: personlig utveckling och identitet hämmas av uniform (elev i åk. 9).
- Negativt, det är frihetsberövande! (elev i åk. 9).
- Negativt: jag tror man känner sig kvävd och inte sig själv (elev i åk. 9)

BÅDE OCH:

- Negativ och positiv! Jag vill kunna byta kläder. Men vissa blir mobbade för sina kläder. Då är det bra (elev i åk. 6).
- Positivt om dem är coola (elev i åk. 7).
- Både och! Om man inte har världens snyggaste kläder och kan bli utstött o.s.v. Men sen tycker jag att man ska få ha sin egen stil (elev i åk. 7).
- Negativ och positiv. Det hade blivit mindre mobbing om alla hade samma kläder, men man måste ju ha kvar sin egen stil (elev i åk. 8).
- Både och: det kan ju vara bra att ingen blir mobbad för sin klädstil. Men det är ju ganska svårt att spegla sin personlighet i en (elev i åk. 8).
- Nä usch va tråkigt det skulle vara. Man visar lite av sin personlighet med kläder. Fast jag tycker att det skulle vara ganska kul att ha skoluniform, känna sig lite som om man bor i England, med grå pullovrar (elev i åk. 8).
- Både och faktiskt. Negativt: kan bli för jobbigt att ha samma stil hela tiden. Positivt: inga trender och modeskap (elev i åk. 9).

FRÅGA NUMMER 7: Är det viktigt att lära sig nya språk? Varför?

JA:

- Ja ifall man ska jobba utomlands är det bra att kunna lite språk (elev i åk. 6).
- Ja, för man måste kunna prata med andra när man är utomlands (elev i åk. 6)
- Ja, man kan ju ej prata svenska hela livet överallt (elev i åk. 6).
- Viktigt är det för att man ska kunna resa (elev i åk. 6).

- Visst, för att klara sig i världen (elev i åk. 6).
- Ja, för att kunna kommunicera (elev i åk. 6).
- Ja, för att då kan man få bättre jobb (elev i åk. 6).
- Ja, för att kunna använda mig av det när jag blir stor (elev i åk. 6).
- Det är viktigt för att kunna bli förstörd runt om i världen och så är det kul också (elev i åk. 7).
- Ja det är det faktiskt, om man kan lära sig grammatiken snabbt och glosor (elev i åk. 7)
- Man har större möjligheter senare i livet (elev i åk. 7).
- Ja det är det, i och med att arbetsmarknaden är så stor och sträcker sig till många länder så är det bra att kunna när man blir vuxen (elev i åk. 8).
- Ja, man ökar sin språkkänsla och får det lättare utomlands (elev i åk. 8).
- Ja, det är det. Svenska är ett så litet språk att det är nödvändigt att klara sig internationellt. Man lär sig även om främmande kulturer (elev i åk. 8).
- För att kunna prata med omvärlden (elev i åk. 8).
- Ja, allmänt vetande och att kunna prata med andra (elev i åk. 9).
- Världen växer och arbete med andra med (elev i åk. 9).
- Ja, för om man ska jobba utomlands är det super (elev i åk. 9).
- Kan vara beroende på ens framtid (elev i åk. 9).
- Det är både viktigt och intressant. I samband med språk möter man kulturer (elev i åk. 9).
- Hjälper en i livet (elev i åk. 9).
- Ja! Man ska kunna göra sig förstörd och klara sig på egen hand, det är en fördel om man jobbar utomlands eller har ett speciellt jobb som kräver språkkunnighet (elev i åk. 9).

NEJ:

- Nej, man behöver bara svenska och engelska (elev i åk. 7)
- Jag vet inte varför vi ska lära oss det (elev i åk. 8).
- Engelska är viktigt, inget annat (elev i åk. 9).

FRÅGA NUMMER 11: *Skulle Du kunna tänka Dig att gå på en pojk respektive flickskola? Vilka för- eller nackdelar tycker Du att dessa skolor har jämfört med vanliga "blandade" skolor?*

JA:

- Jag skulle jättegärna gå i flickskola. På idrotten ska bara killarna vara bäst. Man får ingen chans heller att vara bäst på nåt (elev i åk. 6).
- Jag skulle kunna tänka mig att gå i en flickskola för i de flesta fall är det killarna som är jobbiga (elev i åk. 6).
- Ja jag skulle nog kunna tänka mig det. Det skulle vara ganska mysigt. Men samtidigt tråkigt; man har kul med killar också. Det kan lätt bli lite halvmesigt. Sen, vem ska man slå i brännboll om inte killar fanns i klassen? (elev i åk. 8).
- Ja självklart, min pappa gjorde det och tyckte det var bra (elev i åk. 9).
- Ja, för att det kanske hade blivit mer rättvist (elev i åk. 9).

NEJ:

- Aldrig i livet, det är en stor nackdel för att man inte lär sig umgås med det motsatta könet (elev i åk. 6).
- Jag tror att jag skulle dö om jag gick på en flickskola (elev i åk. 6).
- Jag skulle inte vilja gå i en flickskola för jag vill vara kompis med killar med (elev i åk. 6).
- Jag tror att det är roligare att gå i en blandad skola (som jag gör) för det känns nog väldigt bestämt och tvingat att gå en pojk- eller flickskola (elev i åk. 6).
- Nej det skulle jag inte, för då är det mindre ordning (elev i åk. 7).
- Jag skulle inte vilja gå där. Dessutom ser jag inga fördelar. Nackdelar är ju att man inte kan umgås med- och få killkompisar. (elev i åk. 7).

- Man lär inte känna det andra könet och om man blandar så blir det roligare för tjejer och killar (elev i åk. 8).
- Nej, jag skulle aldrig gå på en flickskola. Killar har så mycket bättre humor (elev i åk. 8).
- Nej det skulle jag inte. Det är bra med blandningen. Man får se saker från en annan synvinkel (ett annat köns synvinkel). Man får lära sig umgås och fungera tillsammans, vilket är mycket bättre än att man gissar sig till den andras natur (elev i åk. 8).
- Nej, man behöver kompisar från båda könen för att kunna utvecklas socialt (elev i åk. 8).
- Det är konservativt och bidrar till att öka klyftan mellan könen (elev i åk. 8).
- Nej, verkligen inte. Hur ska man kunna klara sig utan tjejer? (elev i åk. 8).
- Skulle inte kunna tänka mig det, tycker om alla fina pojkar för mycket (elev i åk. 8).
- Nej det ska vara blandat, mer socialt (elev i åk. 9).
- Det är inte lika kul för när man går med bara killar blir det nog väldigt mycket slagsmål och sänt (elev i åk. 9).
- Nej, aldrig skulle jag klara mig utan brudar (elev i åk. 9).
- Jag tycker inte att det är bra för man skall inte dela på pojk/ flick. Det blir inte jämställt! (elev i åk. 9).
- Nej, jämställdheten kan minska om man delar upp skolan efter kön (elev i åk. 9).
- Nej! Vilken mardröm! Då skulle det inte finnas någon att skratta åt (elev i åk. 9).
- Ingen dör av att gå i skolan med motsatta könet (elev i åk. 9).
- Nej, ohälsosamt, man kan bli osocial (elev i åk. 9).
- Nej, jag skulle inte vilja gå på en sån skola. Man bör träffa så mycket folk som möjligt med olika karaktärer (elev i åk. 9).
- Aldrig. Det finns ju bara nackdelar. Man måste blandas för annars blir man ju helt galen ju (elev i åk. 9).
- Nej! Jag är själv tjej och tycker att andra tjejer är förfärliga mot varandra! Har fler pojk – än flickkompisar. Pojkar är mer ärliga!

FRÅGA NUMMER 13: Tycker Du att det är bra att barn i Sverige börjar skolan när de är 7 år gamla? Skulle man kunna börja ännu tidigare än så?

7 års ålder bra:

- Nej, jag tycker det är en perfekt ålder. Jag tycker man är alldeles för liten vid 5 år (elev i åk 6).
- Nej det är bra som det är för man måste vara liten så länge som möjligt och inte börja skolan tidigt (elev i åk. 6).
- Man ska va 7 år. Jag började i ettan när jag var sex år och jag är inte smartare än allra andra. Tihi (elev i åk. 6).
- Jag började när jag var 6 år. Jag tyckte det var för tidigt för jag lärde mig knappt någonting och visste inte ens vad läxan var. Så nej. (elev i åk. 7).
- Jag tycker det är bäst att börja när man är 7. Man ska vara barn så länge man kan (elev i åk. 7).
- Det är en lagom ålder att börja i skolan. Då har man lärt sig rimma på förskolan, lekt mycket och man kan börja skolan. (elev i åk. 7).
- Nej, 7 är bra, 8 för gammal, 6 för liten (elev i åk. 8).
- Nej man behöver vara barn en tid först (elev i åk. 8).
- Nej, ge barnen frihet innan man läser in dem i ett rum för att pumpa in information och fakta i dem (elev i åk. 8).
- Nej, man ska börja så sent som möjligt, 7 är perfekt. 7 årsåldern är en bra ålder för att börja samla kunskaper (elev i åk. 8).
- Ja, det är bra att man börjar vid 7 års ålder. Man ska kunna njuta av sin barndom så länge man kan eller vad man ska säga! (elev i åk. 8).
- Jag tycker inte att man ska börja tidigare, man är inte mogen då tycker jag! När man är 5 och går i skolan känns det som om man tar barnsligheten ifrån en! (elev i åk. 8).

- Barn i 5-årsåldern har svårt att sitta still. Men nu går man i förskola där man leker in kunskap. Det tycker jag är super. Det värsta är klasser med årskursen blandad 1-3: 1:orna vill gärna vara lika som 3:orna och det kan göra att de låtsas vara bättre än vad de verkligen är (elev i åk. 8).
- 7-åriga är lagom. Man ska inte börja för tidigt. Men man kan träna på saker man tycker är svårt hemma, innan man börjar (elev i åk. 8).
- 7 år är lagom. Innan dess är man för liten. Då är man inte mogen för att ta in så mycket viktig information (elev i åk. 9).
- Ja, jag tycker det är en rimlig ålder som är mellan mognad och barnslighet (elev i åk. 9).
- Jag tycker att man skall börja när man är 7 år eftersom man skall få vara hemma och "vara barn" så länge som möjligt, slippa ta det ansvaret så tidigt (elev i åk. 9).

Tidigare ålder att föredra:

- Nej, man ska börja när man är sex år för man blir mognare snabbare (elev i åk. 6).
- Jag tycker det för att då lär man sig mer. Jag började när jag var fem (elev i åk. 6).
- Själv började jag när jag var 6 utomlands, men jag tycker att det är bra! (elev i åk. 7).
- Jag började när jag var 6 och jag klarar mig bra så det är lite sämre.. man ska kunna börja när man är 6 år (elev i åk. 7).
- Själv började jag skolan som 6-åring och gick ett extra år på lågstadiet som alla andra i den skolan, vilket jag tyckte fungerade bra (elev i åk. 8).
- 6/7- årsåldern är helt okej. Senare skulle inte vara bra men inte heller yngre för jag tycker att mognaden måste finnas där i slutänden, vilket den (förhoppningsvis) gör i slutet av grundskolan, iallafall tillräckligt (elev i åk. 8).
- Kanske ett år tidigare. Det hade varit kul att komma ut i världen i tidigare ålder (elev i åk. 9).
- Jag började när jag var 6 och det tycker jag var super! Men valet ska vara upp till var och en (elev i åk. 9).
- Jag började när jag var 6 och det har jag aldrig ångrat, det tycker jag är positivt men 5 år för ungt (elev i åk. 9).
- Jag började när jag var 7 men det hade varit bättre att börja när man är 6 år! (elev i åk. 9).

... samt ett något kuriöst svar:

- Jag tycker att man ska kunna börja när som helst (elev i åk. 6).

7.7 Ett antal exempel på hur de nyzeeländska elevernas svar ser ut.

Här studeras vissa svar mer ingående. Detta gäller fråga 4, 8, 11, 12 samt 13.

FRÅGA NUMMER 4: *Do you have to wear a school uniform? If so, are you ok with it or would you rather be rid of it and be able to wear your own clothes, a different outfit whenever you want to?*

POSITIVT INSTÄLLD:

- I reckon that a school uniform is good, especially in such a big school, but it would be better if you wore your own clothes because then it's not so obvious if you want to sneak out of school grounds (student in Year 9).
- I like my uniform but I would like to wear black flared pants and a top for uniform (student in year 9).
- Yes, I don't want to wear my own clothes (student in Year 9).
- No I think uniform is OK because everyone looks the same and presents each other the same (student in Year 9).
- Yes I quite like my uniform (student in Year 9).
- Yes we have a uniform. I don't mind it; it's easier in the morning to get ready for school (student in Year 9).

- Yes we have a school uniform and I am ok with it because it's cheaper in the long run and if it were mufti day every day you would be judged non-stop (student in Year 10).
- Yes, we do and I like it because it's cheaper! Because you don't have to buy the latest clothes and you don't get judged by what you wear! (student in Year 10).
- I would keep the uniforms but maybe have a winter and summer uniform (student in Year 10).
- Yes I think uniforms are alright, but they are not suitable for all types of weather (student in Year 10).
- I would rather wear a school uniform because people judge you and all sorts (student in Year 10).
- Yes- I do think it's alright but in the winter we should be able to wear jeans and we should have stylish jumpers that don't smell of sheep when wet (student in Year 10).
- Yes we have a uniform and no, I wouldn't change it (student in Year 10).
- I'm ok with this school uniform plus it looks better than other schools' uniforms (student in Year 10).

NEGATIVT INSTÄLLD:

- Yes, we have a uniform and I don't like it because it has too many rules and regulations and makes us look the same (student in Year 9).
- Yes, I would rather always wear mufti (student in Year 9).
- I think that we should wear mufti because I think the teachers try to make them dumb (student in Year 9).
- Random clothes (student in Year 9).
- Yes, it should go because you have to wear that specific thing and sometimes you can't find it (student in Year 9).
- Yes, and I HATE them. I wish that we only had to wear uniforms one day a week (student in Year 9).
- Yes, and I would rather have my own clothes (student in Year 9).
- It really depends on what type of clothing you wear. If it's something scanty like hardly anything that's just stupid but I think that students should be able to wear anything as long as it's suitable (student in Year 9).
- Yes, I'd rather be rid of it and wear my own clothes (student in Year 9).

FRÅGA NUMMER 8: *Is it important for Kiwi students to learn other languages apart from English? Why? / Why not?*

JA:

- Yes, there's more languages out there and Kiwi kids should know that they've got one life to live (student in Year 9).
- Yes so you can go to another country and not be mocked for not being able to speak the language (student in Year 9).
- I think it's important for your file (student in Year 9).
- Yes because when you know another language you can have more jobs to do (student in Year 9).
- Yes, in case they need an overseas job (student in Year 9).
- Yes if you want to go overseas but not as important as e.g. a French speaking person needing to speak English (student in Year 10).
- Yes because we need to be able to communicate with other cultures better in life (student in Year 10).
- Yes, because it may expand your memory because you have to remember words and if you go to that country you could pick up on those words you learnt (student in Year 10).
- Yes, because when you grow up and travel you might find it helpful when traveling in foreign countries (student in Year 10).
- Yes if your career evolves around international experience or something (student in Year 10).
- Yes, because we are a multi-cultural country and you can understand what tourists are saying (and if they are saying bad stuff or not) (student in Year 10).
- Yes it helps them to learn more about the nature and structure of the world around them (student in Year 10).
- Yes because a lot of foreigners come to New Zealand (student in Year 10).
- Yes because most of our income is from tourism (student in Year 10).

Inte viktigt att läsa ett främmande språk:

- I think it's not that important because nowadays you can get things translated on the internet in a matter of seconds (student in Year 9).

FRÅGA NUMMER 11: *Would you be willing to attend a girls' - or a boys' school? Which advantages and disadvantages do these school have as compared to mixed schools?*

JA:

- Yes there wouldn't be as many distractions in class (student in Year 10).
- Yes they are single sex so girls can't talk to boys during breaks. Teachers don't have to worry about girls in the bathrooms with guys (student in Year 9).
- I wouldn't mind. The advantages are no distractions (student in Year 9).

NEJ:

- They usually become gay or they won't want anything to do with girls or boys (student in Year 9).
- I wouldn't like to because you'd become desperate (student in Year 9).
- No, there are only girls. No boyfriends (student in Year 9).
- If you go to an all boy or girl school you don't get used to having the other sex around you or where you're working (student in Year 10).
- No way! Advantage: not as many distractions. Disadvantage: don't mingle with opposite sex socially (student in Year 10).
- No, we need to mix (student in Year 10).
- NO!! Disadvantages: you won't know how to react around guys when you meet and it will be bitchy! And no "Hanky Panky" go on in school anyway! (student in Year 10).
- No, it's a disadvantage because when you grow up you would probably be socially inapt (student in Year 10).

FRÅGA NUMMER 12: *Is the computer an important aid in your studies or could you do without it? Please motivate your answer!*

JA, POSITIVT INSTÄLLD:

- I couldn't go without computers cause they are fun and more interesting than books (student in Year 9).
- Yes it is important, especially for essays (student in Year 9).
- It is important so I can also ask others online (student in Year 9).
- No we couldn't do without computers because otherwise we'd have to read or write all the time (student in Year 9).
- It's important because of the internet and it's too much hassle to go to the library (student in Year 9).
- It is important because most jobs need computers (student in Year 9).
- The computer is the most important part because that's where you get all the answers (student in Year 9).
- No I couldn't [do without it] because lots of homework revolves around the internet. Quite often teachers will give you websites to do for homework on assessments (student in Year 10).
- I think the computer is very important these days because you could learn so much by just surfing the net (student in Year 10).
- It is important because it's full of information (student in Year 10).
- Yes it is important because it has a wider search base and you only have to type things up once and not rewrite it if you've made a mistake (student in Year 10).
- Yes because it connects the world! (student in Year 10).
- It is important because you may need to get information from other countries that you can't get out of a book (student in Year 10).
- Yes because you wouldn't be able to access as many resources if you didn't have one (student in Year 10).

NEGATIVT INSTÄLLD:

- You could do without a computer cause you could do the work yourself (student in Year 9).

Och en elev som är tvehgset instlld:

- I hate computers! But they are important for school (student in Year 9).

FRÅGA NUMMER 13: *Is five a good age to start school or would you rather New Zealand children started later on, for example at seven?*

5 års ålder bra:

- Five is the right age to start school (student in Year 9).
- Yes five is good. They should be learning as soon as possible (student in Year 9).
- Five is a good age because it gets them [the children] to think faster (student in Year 10).
- The younger you start the better. Ki ds learn better from a young age, they are more impressionable when they are younger! (student in Year 10).
- Five is fine, we need to start early (student in Year 10).
- I think five is a really good age to start school because it may make you more prepared t han someone who starts at seven years old (student in Year 10).

Senare ålder att föredra:

- Yes because I started school when I was six and when you are a little older than five you can handle the structure of a school day and are more easily adjustable. Plus people spend a lot of their life at school and miss out on other pleasurable things. The more free time given the better (student in Year 10).
- Yes I think they should go to school when they are a bit older (student in Year 10).

7.8 En generell jämförelse mellan de svenska och de nyzeeländska elevernas uppfattningar.

Vid en jämförelse de båda nationalitetsgrupperna emellan finner vi framför allt att:

- såväl de svenska som de nyzeeländska högstadieeleverna är positiva till sitt eget skolsystem.
- båda elevgrupper anser det vara viktigt att lära sig ett (eller fler) främmande språk.
- de flesta elever föredrar blandade skolor framför flick eller pojkskolor (något som visserligen ändå inte längre är aktuellt i Sverige).
- de allra flesta elever anser datorn vara ett bra hjälpmedel i studierna.
- majoriteten av de svenska eleverna är negativt inställda till skoluniform, medan så gott som alla nyzeeländska elever är positiva till detta (detta kan bero på att svenska elever i allmänhet är vana vid att klä sig efter egen smak, medan nyzeeländska elever vant sig vid att bära skoluniform i skolan och därför ser detta som något naturligt).
- de flesta svenska elever som deltog i undersökningen tycker att sju år är en bra ålder att börja skolan. De flesta tillfrågade nyzeeländare däremot, tycker att barn bör börja skolan när de är fem år gamla (återigen kan svaren bero på att man i respektive land är van vid ett visst system).

8. Sammanfattning.

Denna uppsats har syftat till att jämföra svenskt och nyzeeländskt skolsystem på två olika nivåer: lägstadie- och högstadienivå. Genom att jämföra olika officiella dokument utgivna av statliga regelverk som bl.a. Skolverket och Ministry of Education har jag kunnat påvisa såväl skillnader som likheter skolsystemen emellan. Jag har även studerat tidningsartiklar och webbaserade intervjuer i vilka den svenska och, framför allt, den nyzeeländska skolan diskuterats. Detta har varit mycket intressant. I de intervjuer med svenska pedagoger på

förskolenivå som jag läst och studerat, har det framkommit att man i Sverige ofta ser Nya Zeeland som ett föregångsland när det gäller just förskolepedagogiken. Tack vare att de svenska lärarna (och, i ett fall, den svenska rektorn) i allmänhet varit så öppna och entusiastiska i dessa intervjuer och kvalitetsredovisningar har jag kunnat belysa vilka aspekter inom det nyzeeländska undervisningskonceptet som uppfattas som så positiva i Sverige.

Vad gäller de jämförelser som gjorts på högstadienivå har svaren i tidigare nämnda enkätundersökningar lett till att jag fått en insikt i vad dagens svenska och nyzeeländska elever (åtminstone ett axplock av dessa) tycker och tänker om sina respektive skolsystem. Syftet med denna studie har varit att göra min uppsats mer levande genom att jag har fått tillgång till elevernas egna synpunkter på bl.a. betygssystem, språkstudier, det eventuella bruket av skoluniform, uppdelning i flick- och pojkskolor, det alltmer utbredda inslaget av datorn som studiekomplement på såväl svenska som nyzeeländska skolor, etc. Det har varit tacksamt att intervjua dessa olika elevgrupper (där elever från tolv t.o.m. femton år ingått) då såväl de svenska som de nyzeeländska ungdomarna reflekterat över frågorna och gett öppna och uppriktiga svar.

9. Slutsats.

Uppsatsens resultat, och enkäterna har gett vid handen att de frågeställningar som jag ställde upp i kapitel 3 kan besvaras på följande vis:

Det är på förskolenivå intressant att studera den nyzeeländska pedagogiken och upptäcka vilket inflytande den har haft på den svenska skolan, där Nya Zeeland ofta ses som ett föregångsland. Som jag påvisat tidigare i min studie har diverse svenska skolor inspirerats inte bara av det nyzeeländska portfolioprojektet utan även av andra metoder som anses främja barnens utveckling och deras studieintresse. Jag har t.e.x. nämnt att man på nyzeeländska förskolor utgår från elevens individuella mognad och kunskapsnivå och ger uppgifter till denne/denna därefter, som alltså står i överensstämmelse med den individuella kapaciteten och mognaden. Eleverna delas in i olika nivåer, och jobbar därefter på i egen takt och efter egen förmåga, hela tiden stöttade av läraren som uppmuntrar eleverna att prestera bättre och bättre. Läraren handleder och stöttar varje elev på ett mjukt och självklart vis. Vid behov finns även extra läs-stöd att tillgå i det tidigare omtalade *Reading Recovery*-programmet. Jag är mycket positivt inställd till de pedagogiska metoderna ovan.

Vad gäller ålder då man börjar skolan anser jag att barn ofta är studiemotiverade redan i femårsåldern och att de därför tjänar på att börja skolan då. Som vi sett i Nya Zeelands fall inlemmas barnen tidigt i skolverksamheten; de lär sig att skapa, och att diskutera med varandra, och de lär sig kanske framför allt att behandla såväl varandra som lärare och andra vuxna med respekt. Jag anser därför att även svenska barn skulle tjäna på att börja skolan tidigare än vid sju års ålder.

Beträffande grundskolan i Nya Zeeland och i Sverige har enkätundersökningarna visat att det inte finns någon påvisbar skillnad i attityden till främmande språk bland eleverna i de båda länderna. Ungdomarna är i allmänhet positivt inställda till att studera ett annat språk utöver det egna tungomålet, och de inser hur viktigt det är att behärska antingen tyska, spanska eller franska (i detta fall) för att på så sätt underlätta kommunikationen med andra människor och för att lättare kunna finna ett jobb, etc., i Europa och annorstädes.

Mycket få elever kunde tänka sig att läsa vid en flick- eller pojkskola. Som argument för denna ståndpunkt gavs bl.a. att detta särskiljande mellan flickor och pojkar är konservativt och hämmande för kontakten med det motsatta könet. En nyzeeländsk elev menade t.o.m. att en elev vid en sådan skola riskerar att bli "socialt inept", dvs. socialt handikappad då man endast umgås med individer av samma kön. Istället sågs blandade skolor som något positivt. Det fåtal elever som var positivt inställda till flick- eller pojkskolor såg detta som en möjlighet att kunna koncentrera sig bättre, att bli mindre distraherade av elever av det motsatta könet (kanske framför allt flickor av pojkar) och att, i vissa fall, bli behandlade mer rättvist av lärarna.

Inställningen till skoluniform skilde sig påtagligt mellan de båda nationalitetsgrupperna. I allmänhet var de nyzeeländska eleverna mer positiva till detta än de svenska. De negativa eleverna ansåg skoluniform vara frihetsberövande och identitetshämmande då elevens egen personlighet inte skulle kunna komma till uttryck bakom ett så likformigt plagg. De elever som var positivt inställda till skoluniform menade däremot att just bruket av detta plagg skulle

kunna förebygga mobbing, något som jag är benägen att instämma i. Enligt min åsikt skulle skoluniform i viss grad kunna flytta ungdomars fokus från det egna yttret till de inre egenskaperna. Med andra ord torde studier och kunskaper komma i första hand, och den oundvikliga kroppsfixeringen bland elever i Sverige och andra länder komma i andra hand. Helst skulle jag vilja se att den kroppsfixering, på gränsen till modeparad, som pågår på vissa svenska högstadieskolor idag, hävdas helt. Här anser jag att införandet av skoluniform även i Sverige skulle tjäna ett gott syfte.

10. Källförteckning:

Education Review Office (Te Tari Arotake Matauranga) (2001). *Choosing a School for a Five Year Old*. Wellington, New Zealand: Crown.

Jällhage, Jenita (2002, 11 februari). Inlärnin g utan pekpin nar. *Dagens Nyheter*, s.6.

Ministry of Education (2001). *Schooling in New Zealand: A guide*. Wellington: Crown.

Skolverket (2000). *Grundskolans kursplaner och betygskriterier 2000*. Västra Aros: Graphium.

Skolverkets rapport nr. 225. (2003). *Skolverkets lägesbedömning av barnomsorg, skola och vuxenutbildning 2002*. Örebro: db grafiska.

Skolverket. *Skolan i Sverige*. Stockholm: Kompendium från Fritzes kundservice.

Solskenets skola och förskola (2002). *Kvalitetsredovisning inom skolväsendet I Uppsala kommun 2002*. Uppsala.

Särtryck ur Skolverkets rapport nr 190 (2000). *Nationella kvalitetsgranskningar 2000: Betygsättningen*. Örebro: db grafiska.

Till, Francis (2004, 13 maj). Brewing a Swedish Connection. *The National Business Review*, Auckland, New Zealand.

Enkätundersökning med högstadiel elever i Sverige och på Nya Zeeland, under den svenska vårterminen 2004.

Följande hemsidor på internet:

Kling, Nicole. *Nostalgisk jämförelse*. [www dokument].

URL <http://www.city.vrg.se/rydbergsrabalder/archive/nostalgiska/kultur/jamforelse.htm>

Ministry of Education (2003). *Learning Languages: A Guide for New Zealand Schools* . [www document]. URL http://www.tki.org.nz/r/language/guide/currfrm_esslearn_e.php

Ministry of Education (1995). *Spanish in the New Zealand Curriculum*. [www document].

URL http://www.minedu.govt.nz/web/downloadable/dl3550_v1/spanish.pdf

Ministry of Education. *The New Zealand Education System: An overview* [www document].

<http://www.minedu.govt.nz/index.cfm?layout=document&documentid=7481&indexid=6671&indexparentid=6663>

NZ Immigration. *Education: New Zealand Curriculum*. [www document].

URL <http://www.nz-immigration.co.nz/education/curriculum.html>

Olsson, Lars-Peter. *Project Reading Recovery: Läsprojekt - Modifierad modell av Reading Recovery från Nya Zeeland*. [www document].

URL <http://www.privat.infocenter.org/ftpkungsh/reading.htm>

Overseas Education Centre (2000). *New Zealand Education System*. [www document].

URL http://www.oecth.com/new%20zealand/New_Zealand_education_system.htm

Skolverket (2001). *Förskoleklass*. [www dokument]

URL <http://utvag.skolverket.se/forskkla.htm>